

ALFRED SÄLLIK

A-30672

EESTI NSV
KULTUURIMINISTEERIUM
TEATRI- JA MUUSIKA-
MUUSEUM

Alfred Sällik

1890—1943

TALLINN 1970

ESTI 1917
KUTUBRANGSITERIUM
TEATR VA MUSIKA
MUSEUM

A-30672₁₁

Alfred Sällik

1890—1943

Janu Riihiku Ülikooli
Rahvusteaduse ja
Kultuuriteaduse instituut

1930

TALLINN 1970

Koostaja: Merike Saarepera

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

76930

Альфред Сялик
На эстонском языке

Toimetajad [A. Tamarkin], L. Kirrepe. Tehniline toimetaja A. Tõnisson. Korrektor S. Vasard.

Ladumisele antud 20. 11. 1969. a. Trükkimisele antud 16. 02. 1970. a. Paber 60×84/16. Trükipoognaid 4,25. Tingtrükipoognaid 3,95 Trükiarv 8000. MB-01270. Tellimise nr. 3165. Trükikoda «Punane Täht», Tallinn, Pikk tn. 54/58.

Hind 40 kop.

SAATEKS

Alfred Sällik töötas «Estonia» teatris vaheaegadega 1910. kuni 1940. aastani. Operetipremjeena nautis ta kogu oma lavaelu kestel publiku kõige soojemat poolehoidu. Sällik laulis tenoripartiisid eesti esimestes tõsiselt arvesse tulevates ooperilavastustes. Aastail 1918—28 oli ta «Estonia» muusikalavastuste näitejuht, tuues lavale üle 50 opereti ning 6 ooperit. Oma lavategevuse algusest peale äratas Alfred Sällik tähelepanu ka võimeka draamanäitlejana, andes elu muu hulgas sellistele keerukatele tegelaskujudele nagu Arbenin M. Lermontovi «Maskeraadis», Laertes W. Shakespeare'i «Hamletis» ja Pübeleht E. Vilde «Pisuhännas».

Rohkesti esines A. Sällik solistina ja kvartetilauljana.

Käesolev väike raamat on esimene katse anda lühike ja kaugeltki mitte ammendav ülevaade selle omapärase lavakunstniku loominguteest. Kirjutamisel on toetutud põhiliselt omaaegsetele arvustustele ajakirjanduses. Rohkesti materjali andsid Alfred Sälliku enda poolt kirja pandud mälestused «Kuliside taga», mis ilmus «Rahvalehe» joone all 1934. aastal. Väärtuslikku lisa andis Teatri- ja Muusikamuuseumi poolt 1963. a. korraldatud mälestuste õhtu A. Sällikust.

Täna vanameistreid Olga Vahtrikku ja Ants Lauterit, kellega vestlemisel aitasid lähedale tuua Sälliku kui inimese ning mõista tema talendi omapära. Südamlik tänu abi eest näitleja lesele Elisabeth Sällikule.

Koostaja

Alfred Sällik tõstis Estonia teatri rahvaga-
 hepa 1910. kuni 1940. aastani Operettimajana
 meelis te kogu oma laulela keelil publiku kõige
 soovimat pooltoibid. Sällik loalis tenorpartiid
 eesti esimestel tähtselt suurese tuluvate eoperettimaj-
 tutes. Aastail 1918-28 oli ta Estonia muusika-
 laostuste näitejuht, kuuks laulele üle 50 operetti ning
 6 operetti. Oma laostegemise algusest peale äratas
 Alfred Sällik tähelepanu ka võimeka dramaturgide-
 tana, andes etu muu hulgas eellistele keeskerkidele
 teatritekandele ning Arvika M. Lehtvõõrele «Ema-
 laste» lauldes W. Saksapõõrele «Hamletis»
 ja Pillelele E. Vilde «Pühapäevaks».

Rohkesti esines A. Sällik solistina ja kooritallu-
 jana.
 Kõnelema eelike tuntuks on esimest korda 1911
 lühike ja kaugelel mitte armendava häälede eelle
 omapärase laulukandmise loomaga. Kirjandus-
 nel on teatrid põhiliselt omapärasele teatritule
 uueleilmale. Rohkesti materjali andis Alfred
 Sällik, enda poolt kirjandus teatritule eelle-
 side teaga, mis ilmus «Häälele» juure all 1924.
 aastal. Väitustelele ilus andis Teatri- ja Muusika-
 muuseumi poolt 1983. a. korraldatud näitustelele eelle
 A. Sällikule.

Tema esimestelid Olga Vaherile ja Anni Luu-
 teli, kellega teatritulele eellele ilusad teatrid 1931-
 1932. aastal ilmusid ning teatritulele eellele ilusad
 eellele teatritulele eellele ilusad eellele ilusad
 Sällikule.

NARVAS

Salme Peetson, Mari Möldre, Raimund Kull, Karl Ots, Albert Üksip, Eino Uuli — sellega pole loetletud kaugeltki mitte kõik estoonlased, kes oma kodulinnaks võivad Narvat nimetada. Narva on eesti teatri ja eeskätt «Estonia» vastu lausa iseäralikku heldust üles näidanud. Ja üks olnud sellest stiilse arhitektuuriga tööstuslinnast kena tegu seegi, et ta 1910. a. kevadel saatis oma müüride vahelt pealinna Alfred Sälliku, et too oma sümpaatse tenori ning vastupandamatu naeratuslega «Estonia» alles jõudu koguvale operetile hulga uusi austajaid (austajannadest rääkimata!) juurde võidaks.

Kui olla täpne, siis sündinud pole Sällik küll mitte Narvas, vaid veelgi rohkem ida pool — Peterburi kubermangus Jamburgi maakonnas, kus tema isa Andreas Sällick oli Rätela mõisa aidameheks. Tulevane laulja nägi ilmavalgust 24. juunil 1890. aastal perekonna viimase lapsena. Enne Alfredi olid kasvamas õde Luise ja neli venda — neli Johannest. Kui sündis viies poiss, pidi temast Johannese nime austavate vanemate soovi kohaselt saama Alfred Johannes. Poissi hingekirja panev väimulik aga, silmas pidades asjaolu, et uue ilmakodaniku sünnipäev oli jaanipäev, andis talle nimeks Johannes Alfred. Et teiste vendade saksiku kõlaga nimeses Johannes alles teisel või koguni kolmandal kohal seisis, oleks perekonna viimasest võsust pidanud saama see kõige ehtsam Johannes. Aga nagu teada, hüüti teda Alfrediks. Hoolimata Johannese populaarsusest perekonnas, ei kutsutud ühtegi last kunagi selle nimega — segaduse ärahoidmiseks!

1895. aastal kolis isa Andreas oma perega, kõik Johannesed kaasa arvatud, Narva. Alfredi mälestust mööda asus isa algul tööle Kreenholmi vabrikute ehitusel. Hiljem teenis ta elatist voorimehena. Väike Alfred — väga liikuv ja elav poiss — kodunes tööstuslinna kiviste kasarmute vahel kiiresti: temast

sai pesueht linnapoiss viimasele omaste krutskite ja koerustük-
kidega.

Õppima pandi ta Vladimiri kirikukooli, seal omandatud hari-
dus jäigi tema ainsaks paberitega kinnitatud hariduseks.

Koolis Alfred Sällik eriti lauda ei armastanud. Mis oli tema
tiiskant mõne poisi mehise bassi vastu! Ta tundus endale teiste
kõrval liialt «ebamehelikuna» ning hoidus esialgu kõrvale. See-
vastu narvalaste populaarseimas jalutus- ja puhkepargis Pime-
aias laulis Sällik juba 12-aastase koolipoisina vapralt venekeel-
seid kupleesid. Talle plaksutati heatahtlikult — hinnati poisi
esinemisjulgust ja kõlavat häält.

Publiku ees esinimine oli Sällikule varakult meeltemööda. Ta
ei tundnud vähimatki kohmetust. Vastupidi, oli hea seista oota-
vate pilkude all, mõnus ärevuskripeldus hinges.

Kõige uhkem oli poisikese meelest esineda tsirkuse tulede
säras. Saada tsirkuseartistiks oligi Alfred Sälliku esimene suur
unistus. Selleks tiivustas teda Narvas esinenud Karl Momino
tsirkuse menu, eriti aga «Trio Parmi», kuhu kuulusid muusi-
kalised ekstsentrivid Johann Parmi, Aleksander Meermann ja
Nikolai Fjodorov. Ainult ema kindel vastuseis olevat Sällikut
takistanud tsirkuseareeni oma elusaatuseks valimast.

Et päristtsirkusesse tööle minek oli kõvasti keelatud, organi-
seeris Sällik kaupmees Dultsevi aias oma «ettevõtte». 5 kopika
eest näidati traadil käimist, žongleerimist, maadlust, panto-
miime. . . Kui talve tulekuga tuli aiast tuppa kolida, asendusid
tsirkusenumbrid üha rohkem teatritegemisega. Mängiti mitmeid
lühemaid jante ja nagu Sällik oma mälestustes kirjutab, kanti
ette isegi Gogoli «Kosjad». Tsirkusepaleus hakkas vähehaaval
asenduma teisega, ema poolt mitte vähem taunitava teatri-
paleusega.

Tärvav teatrihuvi viis Sälliku varakult kokkupuutesse sel
ajal küllaltki vilka Narva seltsieluga. Üheaegselt tegutses siin
kaks kohalikku eesti seltsi — karskusselts «Võitleja» ning
Narva Eesti Selts (endine «Ilmarine»). Mõlemas tehti sajandi
algul innuga teatrit, «Võitlejas» toodi lavale laulumänge ja
operettegi.

Eesti Seltsi pääses Sällik 1904. aasta paiku kooliõpetaja
Madis Frischi kaudu, kelle poolt juhutatavasse seltsi koori ta
puhta ja selge hääle ning ilmse musikaalsuse tõttu meelsasti
vastu võeti.

Üsna pea hakkas ta kaasa tegema ka näitemängudes. Naljamängus «Lõunamaa päikese all» mängis Alfred poisikest, kes tahtis lauljaks saada. Lauldud katkendid äratasid tähelepanu, nagu osad «Võitleja» muusikalavastusteski. Poisil soovitati lauluga tõsisemalt tegelema hakata. Tema esimeseks klaverisaatjaks ja abiliseks laulu õppimisel oli kohaliku fotograafi tütar Marta Lisman. Viimase juures tutvus ta ka Karl Otsaga. Sällik kutsus Otsa endaga «Võitlejasse». Koos mängiti operetis «Kaltsukuningas».¹

Loomult väga seltsiv ja lõbuajanune, tahtis Alfred kõiki seltside üritusi kaasa teha. Kui teda nooruse tõttu ei tahetud lubada jääda tantsuõhtule, jäi nutikas nooruk siingi olukorra peremeheks: uljas kummardus pikakasvulise uhke rühiga Salme Peetsoni ees, ja kes oleks julgenud peolt ära saata «Võitleja» primadonna tantsupartnerit! Igal juhul oli Alfred Sällik lühikese ajaga saanud niivõrd tuntud mängutegelaseks, et August Wiera Narvas külalisesinemistel andis 14-aastasele poisile ühe haigestunud näitleja rolli. Sälliku enda mälestuse järgi tuli tal mängida Wiera trupi primadonna ning hilisema «Vanemuise» ühe armastatuma näitleja Amalie Konsa peigmeest!

Kooli vaheaegadel ja pärast selle lõpetamist katsetas Sällik mitmeid ameteid. 1906. aastal jäi ta pidama Narva Pihkva panka ametniku kohale. Seal töötas ta ühtejärke neli aastat.

Sõprade puudust polnud Alfred Sällikul ei siis ega hiljemgi. Kõige lähemaks sai talle Narva päevil töökaaslane pangas Karl Treumundt, kelle hilisem tegevus «Vanemuises» jättis teatri ajalukku mitmeid püsiva väärtusega osi ning lavastusi. Koos elati üle palgapäevade rõõme ning palgaeelseid muresid. Treumundt andis tulevasele lauljale ka üsna korralikud teadmised noodiõpetuses. Enne oli selles osas abiks olnud Petšorski polgu kapellmeister Grammatin, kelle orkestris mängis üks viiest Johannesest — Aleksander Robert Johannes.

Kui «Vanemuine» ja «Estonia» suviti ringreisile tulid, ei jõudnud Sällik näitlejaid küllalt imetleda ja kadestada. Eriti äratasid tähelepanu alati silmatorkava elegantsiga riietatud estoonlased. Juba nende linna saabumine oli midagi, mis siis veel rääkida etendustest! Sealt saadud elamustest jätkus pikaks ajaks. Netty ja Paul Pinna, Theodor Altermann, Betty Kuusk-

¹ Vt. H. Kõrvits. «Karl Ots». Tln. 1968. Lk. 11—12

mann — Sällik oli täiesti nende talendi võimuses. Eriti hämmastas teda Paul Pinna ja Theodor Altermanni efektne meisterlikkus.

Ühel 1910. aasta kevadtalvisel õhtul, kui Alfred Sällik koos sõpradega Eesti Seltsis musitseeris, astus saali «Estonia» seltsi juhatase liige advokaat Otto Strandmann. Sällik laulis parajasti vene rahvalaulu «Troika». Kuulanud selle lõpuni, tegi Strandmann sealsamas noormehele ettepaneku tulla Tallinna katsetele. «Estonia» vajas operetitenorit. Mis seal enam mõelda! Sällik oli otsekohe nõus. Oli saabunud kauaoodatud Suur Juhus.

28. märtsil seisis noormees kaunis kõheda enesetundega soliidse 12-liikmelise komisjoni ees. Mänginud korralikult oma väikese osa, mis tal oli sel õhtul ettekantavas naljamängus «Teremtete» (katse toimus «Lootuse» seltsi saalis muusikaõpilaste heaks korraldatud piduõhtul), esitas ta komisjoni soovil veel mõned romansid. Sellele järgnenud vaikuses teatas seltsi esimees notar Linnamägi oma järsul moel ja madala häälega, et homme tulgu noormees Karja uulitsasse lepingule alla kirjutama.

Leping taskus, ei uskunud Sällik, et see kõik toimus ilmsi. Palk, 50 rubla kuus, oli kaks korda suurem kui pangas. Ja seda maksti selle eest, et ta võis mängida koos niisuguste suurepärase meistritega nagu Paul Pinna ja Theodor Altermann! See oli tõepoolest uskumatu.

Leping jõustus maikuus.

«ESTONIAS»

Uued kolleegid võtsid Alfred Sälliku sõbralikult vastu. Äsja rongilt saabunud uustulnuk oli veidi nukker, sest lahkumisel Narva sõprade poolt kingitud taskukell oli vagunis kaduma läinud. Paul Pinna leidis kohe lohutuse: see olevat ilmne enne, et Sälliku näitlejatee teatris läheb ülesmäge.

«Estonia» paarikümneliikmeline näitlejate pere koosnes peaaegu eranditult noortest. See oli lõbus ja sõbralik kollektiiv, kellega Sälliku seltsiv loomus ilma vaevata kokku sobis.

Juba Narvas äratas Alfred Sällik tähelepanu oma oskusega riietuda. Estoonlaste hulgas mõisteti seda hinnata. Pinna ja Altermanni vestid ja kaelasidemed, nende viimase moe järgi ömmeldud ülikonnad ning lihvitud seltskondlik käitumine ei

olnud teatrile sugugi väikeseks reklaamiks. Kõiges selles oli Sällik nendega peagi võrdne.

Kui Sällik «Estoniasse» tööle asus, alustas see oma viiendat hooaega kutselise teatrina. Kunstilise taseme ning tööstiili poolest meenutas teater veel tugevasti vana asjaarmastajate «Estoniat». Valitses staarisüsteem kõige puhtamal kujul. See määras tükkide valiku, lavastaja töö näitlejatega, mängulaadi. Repertuaari valikul olid sageli määravad kaks momenti: kas näidend annab sissetulekut ja kas selles on tänuväärseid osi juhtivatele näitlejatele, eelkõige muidugi lavastajatele Pinnale ja Altermannile. Ühtse ansamblimänguga ei hiilanud ükski lavastus. Etenduse saatus sõltus täiel määral peaosalistest. Teistel tuli sageli leppida vaid sobivaks fooniks olemisega. Iseloomulik oli teatraalsusse kalduv mängulaad.

Teatri kunstiprintsiipide ebamäärasus torkas eriti silma võrdluses Karl Menningu sihikindla tööga «Vanemuises». «Estoniaga» samal 1906. aastal kutselise teatrina tegevust alustanud, oli «Vanemuine» kujunenud realistlikel positsioonidel seisvaks ansambliteatriks. Repertuaar oli valdavalt sisukas ja samal ajal noorele trupile jõukohane. Selle najal arenesid nii näitlejad kui ka publik. Lihtsamalt ja tuntumalt keerukamale — see oli Menningu poolt kindlalt läbiviidud suund edasiminekuks.

Kahe teatri vahel paratamatult tekkinud võistluses võis «Estonia» trumbina välja käia vaid üksikute näitlejate silmapaistva andekuse ning mängurõõmu, millega kohati loodi üllatavalt ilmekaid karaktereid ja paotati julgelt suure kunsti raskeid väravaid.

Algajalt näitlejalt nõudis tollaegne «Estonia» suurt kohanemisevõimet, ümberkehastumise oskust ja head stiilitunnet. Ainult need omadused võisid aidata tal selles virvarris, mille eelduseks oli juba Blumenthali ja Kadelburgi jantidest opere-tini ja sealt edasi üle Sudermanni Shakespeare'ini ulatuv repertuaar, ennast leida, n.-ö. jalad põhja toetada.

Alfred Sällikut raskused ei heidutanud. Tõenäoliselt ei pannud ta neid lihtsalt tähele. Temast sai estoonlane kõigi viimasele omaste tugevate ja nõrkade külgedega. Tulvil mängu-tahet ning usku endasse, võttis ta vastu kõik pakutud osad.

Juba esimesel päeval ütles Pinna, et Narvas mängitud karakterosade asemel tuleb Sällikul nüüd hakata kehastama noori

kangelasi. See märkus visandas noorele näitlejale üldjoontes tema tuleviku «Estonias».

Hooaeg 1910/11 avati 1. septembril Shakespeare'i tragöödiaga «Othello». See oli mõnel määral vastuseks ajakirjanduse teravale kriitikale «Estonia» tühise repertuaari aadressil. Lavastas eelmisel aastal «Vanemuisest» «Estoniasse» tulnud tõsine teatrimees Karl Jungholz.

Selles lavastuses seisis Alfred Sällik esmakordselt kutselise näitlejana publiku ees. Tõsi, ta ei olnud vaatajate tähelepanu keskpunktis, nagu Altermanni Othello, Netty Pinna Desdemona või Paul Pinna Jago. Kuid päris varju ta ka ei jäänud. Kriitika sarjas Cassio osas esinenud debütandi «narva dialekti», mõõndes samas, et Sällikul on «nähtavasti palju häid näitelavalisi omadusi».²

Oma «häid näitelavalisi omadusi» ilmutas noormees iga järgneva esietendusega üha mitmekülgsemalt. Täies hiilguses pääsesid need maksvusele žanris, millel oli määratud saada Alfred Sälliku pärisalaks, — operetis.

OPERETIS

Noormehe esimeseks operetirooliks «Estonias» sai Niccolò F. Suppé «Modellis». K. A. Hindrey kirjutab sel puhul: «Tema [Sälliku] kui ka herra Pinna mäng oli väga lõbus, kuigi herra Sällik veel palju mängu laiusega katma peab, mis temal peensuses puudub ...»³ Tunnustus oli igal juhul juba seegi, et algajat operetijõudu Pinnaga võrdlevalt arvustati.

Kui vaene, oma auahnete püüdluste tõttu naeruväärne lehepoiss ei andnud publikule veel täit ettekujutust Sälliku andelaadist ning lavalisest võlust, siis C. Zelleri «Mäekaevajas» ja G. Jarno «Metsaülema tütres» laulis ja mängis ta end publiku lemmikuks. Eriti menukas oli tema Franz Földessy viimati nimetatud operetis.

Uue operetitenori suurepärase rüht, meeldiv välimus, vaba žest ja liikumine, südamlük siirus mängus, särav naeratus lohukestega põskedes, kõnelemata looduse poolt õnnelikult seatud meeldiva tämbriga häälest, löid talle populaarsuse, mis teda

² K. A. H. «Päevaleht» nr. 199, 1910

³ «Päevaleht» nr. 205, 1910

kuulnud ja näinud inimeste kaudu on jõudnud tänasessegi päeva. Temast sai eesti opereti küllap kõige sarmikam esimene armastaja.

Sällikuga üheaegselt sõlmis teater lepingu pärastise välja- paistva ooperilauljatariga Olga Mikuga. Juba eelmistel hoo- aegadel olid tööle asunud Alma Veltmann, Salme Peetson, Aleksander Blaubrik, Gustav Avesson ja Lully Saks (Virkhaus). Nii võis «Estonia» üsna tõsiselt mõelda muusikalavastuste eri- kaalu suurendamisele repertuaaris. Muusikajuhhi Adalbert Virk- hausei taktikepi all töötas orkester, kes oli juba palgatud aasta peale. Koorgi ei saanud tasu ainult esinemise kordadelt, vaid terve hooaja vältel.

Kogu seda laulu- ja lustihimulist seltskonda juhtis ja innus- tas operetilavastaja ning võrratu koomik Paul Pinna. Kui esi- algu oli teatrile jant põhiline sissetulekuallikas, siis 1909/10. a. hooajast alates võttis operett selle ülesande kindlalt endale.

Hooaeg 1912/13 tõi «Estoniasse» kaks väärt meest, kellest sai teatri muusikalavastuste raudvara: väsimatu energiaga muusikajuhhi Raimund Kulli ja ainulaadse häälematerjaliga bassi Benno Hanseni. Operetitegemine sai uut hoogu juurde. 1915/16. a. võrdus operetietenduste arv juba sõnalavastuste omaga. Reeglina pidas operett vastu tunduvalt rohkem eten- dusi kui enamik draamasid. Rekordi püstitas Leo Falli «Lõbus talupoeg», mis, esietendunud 1909. a., läks raugematu menuga üle «Estonia» lava paarkümmend hooaega. Selles lavastuses võidutsesid vana-«Estonia» opereti põhivoorused: noorus, temperament ja elurõõm.

«Estonia» opereti kasvavas populaarsuses oli Alfred Sällikul oma kindel ja pidev osa. Ta töötas teatris vahetpidamata 1928. aastani, mängides kaasa peaaegu kõikides operettides, 1918. aastast alates neid ka lavastades.

Kui Pinna 1912. a. suvel tõi Saksamaalt kaasa Leo Falli uue opereti «Armas Augustin», sai Sällik selles armunud klaveri- õpetaja Augustin Hoferi osa. «Alfred oli noor, kujult nagu loodud Augustin ja hurmav tema šarmikas laul ning esi- mine»,⁴ meenutas lavastaja Paul Pinna üht Sälliku parimat rolli.

⁴ P. Pinna. «Minu eluteater ja teatrielu». Tln. 1934. Lk. 80

Mitmes F. Lehári «Lõbusa lese» lavastuses saavutas raudgematu menu Alfred Sälliku Danilo. Esmakordselt sündis ta lavale 1911. aastal Paul Pinna käe all koos Lully Virkhausi Hanna Glavariga. Viimast korda mängis Sällik seda osa 1936. aastal, millal tema partneriks oli Milvi Laid.

See elegantne härrasmees, kes oma diplomaadikohuseid «Maxime'i» restorani võlude kõrval millekski ei pidanud, oli Sälliku suur õnnestumine. Siiras armastus Hanna vastu, paras annus satiiripipras huumorit nii Danilo enda kui ka saatkonna bürokraatliku ja nüri õhkkonna aadressil — kõik see oli omal kohal ning liitunud huvitavaks, stereotüübist kõrvale kalduvaks karakteriks.

Danilo tõi Sällikule loorbereid sõna otseses mõttes: austajad kinkisid talle loorberipärja.

Juba eespool nimetatud «Lõbusa talupoja» lavastusse lülitus Sällik algul Horst von Grumovi väikese rolliga. Varsti jäid tema kanda Stefani hingevaevad, keda kõrgem haridus pani häbenema oma isa ja sugulasi.

1919. a. proovis ta jõudu ka Stefani isa vana Scheichelroitheriga. Osa jäi siiski edasi Paul Pinna monopoliks, kes siin hoidis publikut enda käes esimesest viimase fraasini, teda vaheldumisi naerutades ning pisaraid valama sundides.

Uute viini operettide kõrval tõi Pinna aeg-ajalt eduga lavale ka opereti isa J. Offenbachi loomingut. «Ilusa Helena» Paris oli Alfred Sälliku õnnestumine nii 1911. kui ka 1927. aastal. Offenbachi operetid, mis vokaalsete võimete kõrval nõuavad andekat näitlejat-koomikut ning improvisaatorit, olid Pinna ja Sälliku taolistele headele karakternäitlejatele maiuspala-deks. Nendes operettides oli «Estonia» laval eriti lustakas mee-leolu ja hoog. Sällik tabas hästi Offenbachi paroodia laadi, kujutades Trooja kuninga poega lõbujanuse kaasaja noormehena.

Hooaja 1918/19 alguseks lahkus Paul Pinna. «Estonia» elus leidsid aset mitmed ümberkorraldused. Tehti algust draama- ja operetitrupi eraldamisega, mille vajadusest oli juba korduvalt juttu olnud. Alfred Sällik sai muusikalavastuste näitejuhiks. Sõnalavastused jäid Ants Lauterile. Teatri majanduslikuks ja kunstiliseks juhiks kinnitati väsimatu ning energiline Karl Jungholz. Et seista hea näitlejate keele puhtuse ning repertuaari taseme eest, asus dramaturgi kohale Eduard Vilde.

Algasid Alfred Sälliku kõige tihedamad ning vastutusrik-

kamad tööaastad. Tema õlgadele langes kogu «Estonia» muusikalavastuste koorem.

Albert Üksip on nimetanud ajajärku 1918—1925 «Estonia» operetis Sällikute perioodiks, «kuna sellele langeb Alfred ja Grete Sälliku tooniandev, omapärane tegevus»⁵.

Grete Sällik (sünd. Timm), veetlev subrett, sümpaatne laulus ning silmapaistvalt vaba ja kergejalgne tantsus, alustas «Estonias» 1911. aastal draamanäitlejana. Peagi äratasid tema muusikaalsus ja graatsia tähelepanu ning Paul Pinna hakkas teda rakendama operetis. Näitlejanna meisterlikkus täienes aasta-aastalt ning saavutas oma täisküpsuse Esimese maailmasõja järgseil aastail.

1913. a. abiellus Grete Timm Alfred Sällikuga. Abikaasa lavastajakäe all valmisid tema parimad osad. Suursaavutuseks nende seas oli Stassy I. Kálmáni «Silvas» 1921. aastal. Edvin samas operetis kuulus ka lavastaja enda parimate rollide hulka.

Kõik need lugematud kuningad ja printsid, krahvid ja vürstid, kellele ei saanud läbi ei klassikaline ega uuem viini operett, olid Alfred Sälliku kehastuses laitmatult elegantseid ja ikka loomulikke, lõbusad ning head poisid. Sellised olid krahv Tassilo (I. Kálmáni «Mariza»), prints Paul (I. Kálmáni «Hollandlanna»), Sandor Barinkay (J. Straussi «Mustlasparun»), Burgundia kuningas (L. Falli «Ilus Risette») jpt. Võib-olla oli neis banaalsete libretode kiuste nii palju liha ja verd sellepärast, et näitleja lähtus nende loomisel ikka ja alati seestpoolt, enda isikust ja elamustest. Neile kõigile andis ta osakese oma loomuse helgest siirusest ja päikesepaistest. «Tema kujud hingasid alati,» ütleb nende kohta vanameister Ants Lauter.⁶

Omaette seltskonna moodustasid Sälliku loodud «eksootilised» kujud, igasugused hiina ja jaapani vürstid ning india printsid. Eriti suure mõnuga mängis ta üht mustanahalist metslaste saare kuningat. See oli R. Nelsoni tühisevõitu operetis «Kõrgus lõbutseb», mis esmakordselt läks üle «Estonia» lava Pinna käe all 1917. a. Kolm aastat hiljem tähistas Sällik sellega oma 10-aastase lavategevuse juubelit. «Sällikule pakus ilmselt lõbu oma võsast tulnud elumeest anda nii, et me tundsimet, kui võrd õhukese kilena lasub temal Pariisi lokaali-

⁵ Käsikiri. Teatri- ja Muusikamuseum (edaspidi TMM), T 3 — 1/12:6-7

⁶ Vt. Vestlus Ants Lauteriga A. Sällikust. Masinakiri. TMM, T 81

dest saadud «kultuur» ja kuidas kogu aeg selle alt paistab vana Adam, kelle esivanemad pistsid nahka reisija Cook'i. Meie tundsime seda ja mõnulesime koos lavakunstnikuga.»⁷

Sedalaadi osades pääses eriti maksvusele Alfred Sälliku koomikulantent. Juba näitleja esimese operetirolli arvustuses rõhutati, et tema mäng oli «väga lõbus». Huumor, oskus ja lust head nalja teha — eks nende omaduste defitsiit ole paljude lahjade operetilavastuste ja osatäitmiste põhjus. Kaotab ju kõnealune žanr ilma publiku naeruta ühe oma peatunnustest.

Lavastajatöös oli Alfred Sällikule eeskujuks Paul Pinna. Ta tõi uuesti välja rea operette, mis juba vanas «Estonias» olid läbi löönud, nagu «Lõbus lesk», «Mustlasparun», «Linnukaupleja», «Armas Augustin», «Muusikamehe tütar» jt.

Paul Pinna kirjutas esimese algupärase eesti opereti laulutekstide eessõnas: «Operett ei taha mõnda literatuurilist probleemi arutada, ta tahab ainult pealtvaataja kõrvale ja silmale meeldiv olla.»⁸

See oli ka Sälliku seisukoht. Kui tema lavastustes jäigi puudu originaalsusest, kui neis oligi vähem lavastaja leide kui tema kolleegi Agu Lüüdiku töödes, mis annavad ilme «Estonia» opereti järgnevale perioodile, olid need ikka tujuküllased ning võimaldasid näitlejail oma võimeid ja fantaasiat vabalt rakendada. Ja lauljate-näitlejate kaader oli Sällikul küllaltki võimekas: Helmi Einer, Magda Päts-Jakobson, Olga Olak-Mikk, Salme Peetson, Grete Sällik, Benno Hansen, Karl Ots, Agu Lüüdik, Eduard Kurnim. 1922. a. tuli Pinna oma koduteatrisse tagasi. Selliste jõududega halli ja igavat teatrit teha oli pea-aegu võimatu. Sälliku menukamate lavastuste hulgast võiks nimetada L. Falli «Dollarite printsessi» (1922) Helmi Eineriga peaosas, I. Kálmáni «Hollandlannat» (1922), «Silvat» (1921), «Marizat» (1925) ja eriti «Bajadeeri» (1924) ning mitmeid F. Lehári «Lõbusa lese» lavastusi. Kümne aasta jooksul tõi ta lavale umbes 50 operetti.

⁷ A. Üksip. Varisenud lehti. «Sirp ja Vasar» nr. 9, 9. XII 1944

⁸ Opereti «Jaaniöö» laulutekstid. Tln., 1911. Lk. 1. Operetile kirjutas muusika Adalbert Virkhaus, libreto — Paul Pinna

SÕNADRAAMAS

Oma teed kutselise näitlejana alustas Alfred Sällik Shakespeare'i «Othelloga». Draamanäitlejana esines ta pidevalt kuni 1918. aastani, millal temast sai muusikalavastuste näitejuht. Hiljem, 30-ndatel aastatel, kui lauluhääl hakkas Sällikut maha jätma, nähti teda taas sõnadraamas Töölisteatri ja Draamateatri laval ning 1936. aastal «Estonia» «Mikumärdi» lavastuses.

Teatris töötamise esimese kaheksa aasta jooksul tuli Sällikul mängida väga erinevaid osi väga erineva tasemega näidendeis. Tunnustatud operetitenori suure koormuse sõnalavastustes tingisid teatri väike tegelaskond ja vajadus hooajal välja tuua üle 20, sõja-aastail isegi üle 30 näidendi.

Kui Theodor Altermann 1911. aastal kaheks hooajaks Saksa-maale siirdus, pidi Sällik juba oma väliste eelduste tõttu, mis Altermanni kangelastele hästi sobisid, aitama täita ka selle silmapaistva näitleja jäetud lünka.

Oli siis tegemist jantidega, nagu R. Johnson Young'i «Kuidas meest saab» ja P. Pinna «Vana lugu, alati uus», või tõsiste draamadega, nagu H. Ibseni «Metspart» ja «Hedda Gabler», H. Sudermanni «Rannalapsed» ja «Kodu» ning G. Hauptmanni «Elga», — kõikjal oli vaja Sälliku sihvakat kuju ja emotsionaalset mängu.

Meenutada tuleks kindlasti kolme Shakespeare'i kangelast. Cassio järel tulid 1911. a. Edmund («Kuningas Lear») ning uue teatrimaja avaõhtul 1913. a. Laertes. Ants Lauter, kellel Fortinbras selles «Hamleti» etenduses oli debüüdiks «Estonia» teatris, mäletab hästi Sälliku jõulist ja sisemisest pingest laetud Laertest. Lauter nimetab Sällikut agressiivseks näitlejaks, kes lavale ilmudes endale otsekohe tähelepanu tõmbas.

1914. aastal lavastas Altermann Lermontovi «Maskeraadi». Esialgne osade jaotus oli: Arbenin — Lauter, vürst Zvezdiš — Sällik. Proovide käigus vahetas lavastaja osad ümber. Teatri ajaloos ei ole just sagedased juhtumid, kus «Mustlasparuni» või «Krahv Luxemburgi» esimene armastaja löikab loorbereid tragöödia kangelasena.

Sällikule oli Arbenin tõsine kordaminek ja kinnitas tema mitmekülge ande suutlikkust. Ants Lauteri meenutust mööda

mängiti see roll suure temperamendi ning võimsa välise traagikaga, mida kandis tugev seesmine elamus. Sälliku žest oli suurejooneline ja julge. Just selle lavastuse puhul avaldas Karl Menning «Päevalehe» arvustajana nõrdimust, et selline esmajärguline draamajõud peab oma energiat raiskama opereti peale.

1917. a. mängis Alfred Sällik parunit M. Gorki «Põhjas» ning Piibehte E. Vilde «Pisuhänna» lavastuses.

Tõsi küll, mitte alati ei suhtunud ta oma ülesannetesse draama alal täie tõsidusega: nii mõnigi kord kippus ta sinna tooma operetlikku kergust ja pealiskaudsustki. Kõige rohkem oli Sällik hädas talupoistega, need näisid pigem salongist kui talutarest pärit olevat. Isegi Huotari Teuvo Pakkala rahvatükis «Parvepoisid», üks Alfred Sälliku enammängitud osi, sundis Karl Menningut kirjutama: «Kolmandast paarikesest A. Sällikust ja G. Timmist meeldis mulle õrnem pool kaugelt enam, kuna esimene operetikangelast ei lasknud unustada.»⁹ Ott (J. Kunderi «Mulgi mõistus ja tartlase tarkus») «oli talupoiss ainult riiete poolest, väga teatrallik, kõigi nende omadustega, mis ta [Sällik] noorte elumeeste osades avaldab»¹⁰.

Eks olnud maamiljöö kujutamise kogu «Estonia» trupi valulapseks. See nõudis vastava keskkonna tundmist, millele natuke saksiku ja parasjagu väikekoodanliku mentaliteediga näiteseltskond kippus ülalt alla vaatama. «Estoniale» sel aja-järgul iseloomulik mängulaadi teatraalsus ei sobinud samuti sedalaadi näidenditele.

See-eest noorte elumeeste ja salongilõvide rollides, eelkõige saksa ja prantsuse komöödiates oli Alfred Sällik oma sõiduvees. Need õnnestusid tal alati. Siin oli näitleja liikuv, sädelev, vaimukas. Võlusid mängulust ning puhas rõõm teatritegemisest endast. Meenub üks Albert Üksipi mõttekäik, mis väga lähedalt näib tabavat Alfred Sälliku näitlejaolemust. Üksip kirjutab: «Selline «rõõm ühest ilusast kunstipäevast», mida ta igal oma laval olemisel tundis, sundis teda sisse elama sellesse, mis laval sündis, kaasa elama sellele kogu oma olemisega, mõistusega, teadmistega, kogemustega ning instinktiga. Eriti aga viimasega. Ma ei usu, et ta eriti põhjalikult uurides ja urgitsedes oma osi valmistas, — pigemini ta andus oma vaistule, andis

⁹ «Päevaleht», 10. okt. 1915

¹⁰ «Tallinna Teataja» nr. 220, 5. nov. 1910

vaba voli oma fantaasiale, ning see juhtis teda enamasti õigele teele, oli talle juhtivaks täheks, kompassiks tema teekonnal laval.»¹¹

Eelmises peatükis oli juba juttu Alfred Sällikust kui operetilavastajast. Lavastajana aga debüteeris ta samuti draama alal, nagu näitlejanagi. See oli 1915. aasta kevadtalvel. Esimene sõjaaegne hooaeg 1914/15 oli teatrile väga raske nii majanduslikus kui kunstilises mõttes. Näitetrupp tegutses oma riisikol, «Estonia» selts keeldus teatrile rahalise toetuse andmisest. Pärast suuri palveid ja ustekulutamisi õnnestus säilitada teatrisaali ja lava kasutamise õigus. Kontserdisaalis ja mitmes teatriruumis asus sõjaväe laatsaret. Osa meesnäitlejaid oli mobiliseeritud, mõned majanduslikel põhjustel lahkunud. Pinna ja Jungholz olid «Estoniast» ajutiselt eemale jäänud. Sel ääretult raskel hooajal kandis parandamatult haige Altermann üksi lavastaja ning teatrijuhi töökoormust. Et publikut oli vähevõitu, tuli peaaegu igal nädalal anda esietendus.

Altermann elas sel ajal Allika tänavas A. Sällikuga ühes majas. Kui haigus teda enam teatrisse ei lubanud, tegi ta uute lavastuste režiiki kodus valmis ning Sällik oli vahendajaks tema ja näitlejate vahel.¹² Siin omandaski tulevane operetilavastaja esimesed teadmised lavastajatööst. Altermanni surma järel tõi ta juba iseseisvalt lavale L. Fulda «Noorpõlve sõbrad», O. Waltheri «Ohvritalle» ning O. Blumenthali ja G. Kadelburgi «Hans Hädavarese». Muidugi olid need lavastused ilma erilise väärtuseta, vajavad aga siiski märkimist kui esimesed sammud Alfred Sälliku lavastajateel.

OOPERIS

Juba hooajal 1908/09 lavastas Pinna «Estonias» kaks ooperit — F. Flotowi «Alessandro Stradella» ja K. Kreutzeri «Öömaja Granadas». Polnud vajaliku tasemega soliste, ooperi jaoks kõhnukesed ja küündimatud olid ka orkester ning koor. Hinnata võis vaid kollektiivi julgust ja head tahet. R. Leoncavallo «Pa-jatsid» 1913. a. tehti põhjanaabrite abiga, soomlase Väino Solaga Canio osas. Toniot laulis Paul Pinna, kes ka ise ei saa-

¹¹ «A. Sällik in memoriam». TMM, T 3 — 1/17: 3

¹² Vt. A. Sällik. «Kulisside taga». «Rahvaleht» nr. 7, 18. jaan. 1934, lk. 5

nud seda esinemist päris tõsiselt võtta. Hooajal 1915/16 esitati uuesti «Pajatsid» ja «Estonias» esmakordselt G. Verdi «Traviata». Ka siin olid abiks soomlased Dagmar Parmas (Nedda, Violetta) ja Yrjö Saarnio (Tonio). Kuid Caniona ja Alfredona kuulis publik imetlusega oma opereti-ebajumalat Alfred Sällikut. Esimest puht eesti jõududega lauldud ooperit tuli veidi oodata, esimene arvestatav eesti ooperitenor oli aga endast juba märku andnud. Kuigi Sällikut tuli pidada lüüriliseks tenoriks, loeti tema Canio õnnestunuks.

Canio puhul oli lauljale liitlaseks tema tugev näitlejatalent. Sündis sügavalt dramaatilise kuju, milles laul ja mäng liitusid ühtseks hingestatud tervikuks. «Missugune seespidisus ja tundmuste jõud mängus ja laulus,» hüüatas isegi range Karl Menning ning soovitas kõikidel ooperit vaatama minna «juba hr. Sälliku pärast!»¹³.

Edu innustas tegutsema. Kui Alfred Sällik 1918. aasta sügisel asus tööle muusikalavastajana, oli tema esimeseks mureks ooperi väljatoomine ainult kohalike jõududega. Äsja oli Peterburist Maria Teatri koorist tagasi jõudnud bass Benno Hansen, kelle hääleulatus võimaldas teda rakendada ka baritonipartiid. Teatriga oli sõlminud lepingu ka sopran Helmi Einer. Nendega riskitigi «Traviata» uuesti lavale tuua. Esietendus toimus 25. septembril maestro Raimund Kulli taktikepi all, kes «Estonia» ooperi heaks oli juba 1913. aastast alates mängu pannud palju oma suurest energiast. Violetta oli Helmi Einer, Germont — Benno Hansen, Alfredo — Alfred Sällik.

Ooper, milles muidugi oli veel palju soovida jätmissi, võeti heatahtlikult vastu. Sälliku Alfredo oli muutunud mänguliselt sügavamaks, mõningane pealiskaudsus ja operetlikkus, mida Menning «Traviata» eelmise lavastuse puhul talle ette heitis, olid kadunud. Albert Üksipi «Mälestustest» leiame järgmised read: «Sälliku Alfredos oli soojust ja pehmust hääles, ning see ühenduses noore sobiva kujuga, sarmika näoga ja siira olemisega andis tema Alfredole nõutava veetluse: see oli pisut romantiline ja pisut hellitatud poisike, kes ise teeb lollusi, kelle pärast neid tehakse ning kellele kõik andestatakse.»¹⁴ Ja mujalt: «Muuseas, väga paljude Alfredode seast («Traviata») ei ole ma kuulnud kelleltki nii veetlevat sotto voce't kui temalt... Ta laulis,

¹³ «Päevaleht» nr. 287, 1915

¹⁴ A. Üksip. «Mälestused» II. Masinakiri. TMM, T 3 — 1/10 : 423

sest et pidi, ja laulis nii, sest ei saanud teisiti. Tal oli tähtis see, mis on nootide vahel; talle olid tähtsad meeleolu ja tunne, mis peitusid muusikas ja nii oli see hea!»¹⁵

See, et ooper «Estonias» kõigist raskustest hoolimata siiski võimalikuks osutus, tiivustas Sällikut. «Ooper kasvas mulle järjest rohkem südame külge. Viskasin nurka suitsetamise, viskasin nurka napsitamise ja pühendasin end täielikult töötegemisele,»¹⁶ kirjutas ta hiljem seda ajajärku oma elust meenu-tades.

Nii töigi Alfred Sällik veel samal hooajal uuesti lavale «Pajatsid», liites sellega õhtu teise poolena P. Mascagni «Talupoja au». Ise laulis ta nii Caniot kui ka Turridut. See oli noorel tenoril, kellel pealegi puudus häälekool, julge samm. Ühel õhtul ei esita neid nõudlikke ning pingutavaid partiisid enamik maailmakuulsaid lauljaidki. Nad säästavad oma häält. Säästlikkus aga ei kuulunud Alfred Sälliku loomumaduste hulka. Ta oli iga hetk valmis endast andma kõike, mida omas. Ja nõnda ta laulis — vaimustusega, suure dramaatilise pingega.

«Pajatsites» võitis Silviona tähelepanu noor Aleksander Arder, Toniots laulsid Benno Hansen ja Karl Viitol, Neddat külalisena Ludmilla Hellat-Lemba ja Santuzzat Ella Masing-Grünberg.

Kõige armsamaks ooperiosaks oli Alfred Sällikule Pedro E. d'Albert'i «Madalikus» (1923). Siin pääses tema kui laulva näitleja meisterlikkus kõige hiilgavamalt mõjule. Pedrot meenutades kirjutas ta ise: «Muusika oli mulle nii lähedane, et iga heli kutsus esile mingi selge kujutluse.»¹⁷

Leoncavallo, Mascagni, d'Albert... Tundub, et veristide muusika, mis on rajatud elulistele, väga terava dramatismiga süzeedele, muusika, kus on rohkesti retsitatiivi, lähedust kõnekeelele, oli Sällikule kui ooperinäitlejale kõige lähedasem. See andis võimaluse esitada konkreetset ja täpselt inimlike tunnete kõige erinevamaid varjundeid.

Alfred Sällik andis suurepäraselt edasi Pedro muutumise lihtsameelsest mägikarjusest, kes unistab talle jumala poolt unenäos näidatud naisest, otsustavaks võitlejaks oma õnne eest. Finaalis, kus Pedro tapab Sebastiano, nii nagu ta kord mägedes

¹⁵ A. Üksip. «Sällik in memoriam». TMM, T 3 — 1/17 : 2

¹⁶ A. Sällik. «Kulisside taga». «Rahvaleht» nr. 19, 1934

¹⁷ Sealsamas.

tappis karja ohustanud hundi, oli Sällik vapustav. Publik unustas, et laval lauldi. Seal elati ja kannatati ning saal elas ja kannatas koos lavaga. Ooperi esietenduse järel olevat eesriie avanenud 14 korda. Igal juhul oli «Madalik» hooaja menukaim ooperilavastus. Seda mängiti 18 korda! Muidugi ei saa seda edu pidada ainult Sälliku teeneks. Hea oli Aleksander Arderi Sebastiano, samuti Valentine Kase Marta. Ooperi lavastas Hanno Kompus, kes hooajal 1923/24 pärast aastapikkust stuudiumi Dresdeni riigiooperis võttis ooperilavastaja töö oma õlule.

Veel enne «Madalikku» tõi Kompus lavale J. Offenbachi ainsa ooperi «Hoffmanni lood», milles Alfred Sällik laulis Hoffmanni. Sel puhul kirjutas Mihkel Lüdigi: «Tegelastest nimetasin esimesel kohal A. Sällikut, kes mitte ainult kui hea interpreet näitlejana nimiosas esines, vaid kui laulja oma ilusa tenoriga täiesti üllatas. Tema loodud Hoffmanni kuju oli täiesti küps ja üks parimaid tema repertuaarist.»¹⁸

Muidugi liigutas publiku südameid Sälliku lauldud Lenski tema enda «Jevgeni Onegini» lavastuses 1920. aastal.

«Olen kuulnud Lenski duelliaariat paljude kuulsate ooperilauljate ettekandes, kuid nii haaravalt ja vapustavalt nagu Alfred Sällik pole minu meelest keegi laulnud. Ühel etendusel laulis ta rahva spontaansel nõudmisel kolm korda duelliaariat ja ka seejärel tormitses saal edasi. Teda oleks kuulatud kasvõi hommikuni välja. See polnud ainuüksi hääl, mis köitis, vaid see oli see «miski», mis ühel näitlejal on ja teisel ei ole.»¹⁹ Nõnda avaldab oma vaimustust populaarne estraadi- ja draama-näitleja Mari Möldre, kes Kulli ja Sälliku julgustamisel «Oneginis» Olgat laulis.

Canio, Alfredo, Turridu, Hoffmann, Pedro, Lenski... Kui mõelda, et neid partiisid laulis üks inimene, «põhikohaga» opereti esimene armastaja! Ja seegi polnud veel kõik. 1922. aasta detsembris avanes eesriie Rossini «Sevilla habemeajaja» esietenduseks. Figaro kostüümis seisis rambivalguses ei keegi muu kui lüürilise tämbriga tenor Alfred Sällik. Niisugused asjad võisid toleaeegses «Estonias» juhtuda kõigepealt muidugi sellepärast, et lauljaid oli vähe. Ooperiga veel aastaid oodata, kuni kõikide partiide jaoks on leitud sobivad häälled, kas see

¹⁸ «Kaja» 25. sept. 1923

¹⁹ M. Möldre. «Eesriie avaneb». Tln. 1963, lk. 114

olekski õige olnud? Ja nii laulsid Helmi Einer Amnerist ja Violetta ning Alfred Sällik Lenskit ja Figarot. Muidugi mõista ei tulnud see vähese kooliga häälele kasuks ning tagantjärele vaadatuna mõjub mõneti röövmajandamisena.

Et Sällik oma ülesandega siiski toime tuli, loeme Artur Lemba arvustusest: «Figaro osas esines hr. Sällik, vaatamata selle peale, et seda partiid harilikult baritonid laulavad. Kõrgem tessituur oli sellepärast hr. Sällikule väga kerge, miks tema hää l kõlas seekord ootamata hästi ja ta mängis suure elavusega, nii et tema Figaro tüüp on tähelepanemisvääriline».²⁰

Viimastest ooperiosadest õnnestus Sällikul nii vokaalselt kui mänguliselt Cavaradossi G. Puccini ooperis «Tosca», mille H. Kompus lavastas 1925. aastal. Seevastu jäi Erik R. Wagneri «Lendavas hollandlases» lauljale kaugeks. Wagneri monumentaalsus ja pateetika ei sobinud tema kunstnikunatuuriga.

Kui Alfred Sälliku kohta ooperilauljana on omaaegsed arvustajad nii mõndagi öelnud, siis temast kui ooperilavastajast kõnelevad nad enam kui tagasihoidlikult. Lavastajat mitte märgata näis olevat toleaegeasil muusikalavastuste arvustajail tavaline. Operettide puhul polnud ju lavastaja nime sageli kavalehelgi!

Ajavahemikul 1918—1921 tõi Sällik koostöös muusikajuhi Raimund Kulliga lavale viis ooperit. Selles töös võis ta küllaltki suure lavapraktikaga kunstnikuna toetuda oma silmapaistvale musikaalsusele, kogemustele operettides ning intuitsioonile. Tähtsaim eeskuju oli talle siingi Paul Pinna, kes lavastas esimesed «Estonia» ooperid. Kuid oli ju Pinnagi ooperi alal nappide kogemustega ning temalt kogutu seetõttu liiga kerge pagas tõsisema töö jaoks. Oma nõuandeid jagas värskete lavastajale kindlasti ka teatri direktor Karl Jungholz, kes suhtus Alfred Sällikusse alati väga hästi. Jungholz oli suure praktikaga draamalavastaja, kuid sõltuvalt teatri vajadustest seadis ta lavale ka laulumänge ning oopereid. Viimastest oli menukaim «Aida» (1923), mis oma suurejoonelisuselt ja ka kunstiliselt tasemelt ületas kõik eelnevad ning sai väljapaistvaks tähiseks «Estonia» ooperi arenguteel. Selles lavastuses püüdis Jungholz suure täpsusega kohalikule lavale üle kanda saksa teatrites nähtut. Jungholzi tööstiil, tema pedantne hool iga pisiasja pärast ei sobinud Sälliku loomislaadiga. Sälliku ooperilavastused ei hiilanud vastava ajastu ja miljöö täpse reprodutseerimisega.

²⁰ «Vaba Maa», 8. XII 1922

Küllap tal polnud suuremat eesmärki kui osatäitjate loomulik, psühholoogiliselt usutav mäng ning etenduse antud oludes võimalikult korrektne muusikaline tase.

Kõige paremini võeti Sälliku ooperilavastustest vastu hooajal 1918/19 esietendunud «Traviata», «Pajatsid» ja «Talupoja au» kui esimesed eesti jõududega ettekantud ning rahvusliku ooperikunsti arengu suhtes optimismi äratanud teosed.

Ja nõnda peitub alusmüüris, millel seisab praegune soliidse tasemega ooperiteater «Estonia», tubli annus Alfred Sälliku ettevõtlikkust, julgust, töörassimist ja talenti.

KONTSERDILAVAL

Rööbiti teatriga esines Alfred Sällik üsna sageli kontserdilaval. Enamasti piirdusid need etteasted paari lauluga heategeva või rahvakontserdi kavas. Koos Helmi Eineriga andis Sällik ka kaks iseseisvat kontserti. 30. märtsil 1919 lauldi põhiliselt prantsuse heliloojate teoseid (Massenet, Gounod, Halevy jt.). 13. septembril 1924 olid esikohal aariat itaalia ooperitest — omalaadne Itaalia õppereisi aruanne. Nende seas oli väga nõudlikke palu, nagu André Chenier' improvisatsioon Giordano samanimelisest ooperist jm. Selle kontserdi kohta kirjutas Juhan Aavik: «A. Sällikul on suur hääle materjaal, mis ühendatult Sälliku tunderikka mänguga võib luua näitelaval õige mõjukaid pilte. Kuna aga kontserdi ettekandes hääle nagu alasti jääb, paistavad mõnesugused puhthäälelised kui ka kunstilised varjuküljed rohkem välja, mis näitelaval Sälliku elava temperamendi tõttu peaaegu tähelepanemata jäävad.»¹²

Teisedki arvustused kinnitasid J. Aaviku väite paikapidavust. Sällik oli eelkõige laulev näitleja, kellel mõlemad — hääle ja mäng — kohati vapustavaks tervikuks ühinesid. Kontserdilava asetaski rõhu tugevasti häälele, mille kõiki võimalusi lünklik häälekool polnud suutnud täielikult välja arendada. Kõnealuse kontserdi puhul heitis sama retsentsent lauljale ette liigset forsseerimist ja kõlalise ühtsuse puudumist üksikute toonide vahel.²²

Huvitav on Sälliku kui laulja biograafias fakt, et ta võttis osa

²¹ J. Aavik. Helmi Eineri ja A. Sälliku kontsert. «Muusikaleht» nr. 10, 1924. Lk. 157—158

²² Sealsamas, lk. 158

ka oratooriumide ettekandmisest. Nii näiteks 1916. a. novembrikuus kanti Tallinna Jaani kirikus ette J. Haydni «Loomine», kus Paula Brehmi ja Leonhard Neumanni kõrval tuli A. Sällik oma raske ülesandega rahuldavalt toime.²³

Rahva hulgas olid Sälliku esituses siiski kõige populaarsemad R. Hahni «Minu laul, oh lenda», mustlasviis «Ära ilmal' iial valu kaeba», Adami laul C. Zelleri «Linnukauplejast» ja Toselli «Serenaad». Neid ja tervet rida teisi laule kuulati gram-mofoniplaatidelt oma lemmiku esituses paljudes kodudes.

Esimesed heliplaadid laulis Alfred Sällik sisse 1911. a. restorani «St. Peterburg» kitsukeses kabinetis koos sõprade Benno Hanseni, Gustav Avessoni ja Aleksander Blaubrikuga. Noor-mehed olid suvepuhkuse ajal Lükatil vana harmooniumi saatel selgeks õppinud kireva repertuaari vaimulikest lauludest kerge-meelsete naljalugudeni. Sünnikoha järgi nimetati kvartetti ka Lükati kvartetiks. August Topman kirjutas: «Ei ole ma kuulnud selleaegne «Estonia» meeskvarlett.»²⁴ Järgmiseks suveks lasksid kvarteti liikmed endile ömmelda ühesugused sinised mere-mehekuued. Elegantsed ja lõbusad noored olid Haapsalu ja Pärnu suvitajate tähelepanu keskpunktis. Mõlemas kohas olid nende kontserdid väga edukad. Kui Raimund Kulli eestvõttel hakati 1912. a. «Estonia» kontserdisaalis korraldama odavate piletitega rahvakontserte, laulis seal ka «Estonia» meeskvarlett. Ajutiselt Peterburi siirdunud Hanseni asemel võeti ansambliisse bass Gustav Jõe.

Ka hiljem, 1924. aastal, oli Alfred Sällik estoonlaste uue kvarteti esimene tenor. Selle nn. «Eesti kvarteti» koosseisu moodustas meie tolelaegne meeslauljate paremik: Alfred Sällik (I tenor), Karl Ots (II tenor), Aleksander Arder (bariton) ja Benno Hansen (bass).

KURBMÄNGU ALGUS

Kui Alfred Sällik Tallinna tuli, tõi ta kaasa looduse poolt õnnelikult seatud kauni tämbriga hääle. See oli pisut nasaalse kallakuga tenor, milles ikka helises tundepinge, kuulajaid vas-

²³ «Päevaleht», 30. nov. 1916

²⁴ A. Topman. Mälestusi Benno Hansenist. Käsikiri. TMM, T 85

tupandamatult oma võimusesse haarates. Hääl ei hiilanud jõu ja ulatusega, küll aga tooni puhtuse ning varjundirikkusega.

Juba C. Zelleri «Mäekaevaja» puhul 1910. aastal kirjutas K. A. Hindrey: «Karta tuleb, et suured osad selle nii kauni hääle peale halvasti mõjuvad, ja kui see ilus materjal niisama opereti ohvriks langeks . . . , siis oleks sellest ütlemata kahju.»²⁵

Märkused tema hääle väsimise ja katkemise kohta kõrgetel helidel sagesid aasta-aastalt. 1919. aastal märkis Hindrey jälle: «Kuid tema [Sälliku] hääl on juba haige, see kaunis hääl, kõrgemad noodid sünnitavad juba raskusi. Jälle üks neist kurbadest nähtustest, kus hääl, mis alles seadmata, aja jooksul tema peale pandud nõudeid ei suuda kanda ja kiratsema hakkab.»²⁶

Sel ajal, kui Sällik oma lauljateed alustas, ei olnud Tallinnas asjatundlikku lauluõpetajat. Peterburi sõitmiseks oma esitenorile raha leida ei tulnud «Estonia» seltsil esialgu mõttesegi. Pealegi oluaks nii hinnalist jõudu õppeajaks teatritööst eemale saata liialt kahjulik.

Ja ega vist nooruke Sällik ise erilist muret ei tundnudki. Algul läks kõik liigagi hästi. Siis tulid rasked ja keerukad ajad: sõda, revolutsioonid . . . Tööd oli palju, millal siin veel aega sai õppimisele mõelda.

14. märtsil 1923. a. tõi «Päevaleht» ära Teatribüroo teate Alfred Sälliku tuluõhtu kohta. Nagu sellest selgus, oli lõpuks jõutud äratundmisele: «selleks, et raskeid ooperitenori partiisid laimatult läbi viia, ilma et hääl selle all kannataks, on põhjalikumat ja lõplikumat kooli vaja, kui Sällikul on võimalik olnud saada kodumaal».

Nüüd saatvat «Estonia» laulja 9 kuuks Itaaliasse end laulus täiendama.

9 kuust ei tulnud muidugi midagi välja. Sällik sai Itaalias olla vaid mõned kuud suvepuhkuse ajal 1923. ja 1924. aastal. Esimesel korral sõitis ta sinna koos Helmi Eineri ja Olga Mikk-Krulliga, teisel — abikaasa Gretega.

Roomas õppis Sällik kolme õpetaja juures, kellest kõige kõlavama tiitli ja soolasema tunnitasuga oli St. Sicilia Muusikaakadeemia professor Pio di Pietro.

²⁵ «Päevaleht» nr. 235, 1910

²⁶ «Päevaleht» nr. 293, 1919

Algul näis, et Itaalia on Sälliku heasse vormi aidanud. Just hooaega 1923/24 kuulusid Hoffmann ja Pedro, vokaalsestki küljest laulja kõige õnnestunud ooperirollid. Järgmine Itaalia suvi ilmselt neid edusamme ei kinnistanud. Itaalia õpingute aruandena antud kontsert 13. sept. 1924. aastal koos Helmi Eineriga ei leidnud enam üksmeelselt kiitvat vastuvõttu. Arvustuste toonist tundub, et Sällikult oodati rohkemat.

Ja kuigi Tallinnas oli nüüd mitmeid lauluõpetajaid, nagu Varvara Malama, Tenno Vironi ja Armanda degli Abbatti, tuli see kõik liiga hilja. Sälliku tundlik hääleaparaat oli juba viga saanud. Oli see siis tema vastutustundetu koormamine raskete, häälele ebasobivate vokaalpartiidega, mida teater seltsi heakskiitmisel lausa röövli rahuga tegi, oli see Sälliku enda hoolimatus, kes oma häälega ka väljaspool tööd pillavalt ümber käis, või nõrkus alkoholi vastu, millest publiku lemmik kunagi päris vaba ei olnud, — igal juhul hakkas Sälliku hääl 20-ndate aastate keskel järsult halvenema. Pärast 1925. a. oktoobris esietendunud «Lendavat hollandlast» Sällik ooperis enam ei esinenud. Üha sagedamini ei jätkunud häält ka ope-reti jaoks. Oli sündimas kõige halvem, mis ühele parimas loominguas lauljale võib osaks saada: hääl hakkas teda maha jätma.

Seda silmas pidades, samuti arvestades mõningat ebakorrektsust tööülesannete täitmisel, ei soovinud «Estonia» seltsi juhatus 1928. aasta kevadel Alfred Sällikuga lepingut endistel tingimustel uuendada. Siiani oli tema töötasu olnud üks kõrgemaid teatris. Selle kärpimine oli hoop «Estonia» vanasse kaardiväkke kuuluva Sälliku uhkuse pihta. Olukorda komplitseeris ka perekondlik draama — Grete Sälliku lahkumine abikaasa juurest.

Alfred Sällik otsustas «Estoniast» lahkuda. Saabus 1928. a. 31. mai, millal teatri viimase kohani väljamüüdud saal oli tunnistajaks Sälliku lahkumisõhtule. I. Kálmáni «Bajadeeri» muusika liigutas sel õhtul eriti sügavalt nii lava kui ka publikut. Kellelegi polnud päris selge selle 38-aastase ikka heatujulise ja menust hellitatud lavamehe lahkumise põhjus teatrist, mis oli saanud talle teiseks koduks. Ja kuigi Sällik oli teatanud, et tagasipöördumist ei tule, oli tema rohkete austajate südameis lootus, et see kohtumine lemmikuga ei jää viimaseks.

EKSIRÄNNAKUD JA TAGASITULEK

Alfred Sällik lahkus «Estonia» teatrist oma kõigile nii tuttava optimistliku naeratusena. Ajalehele «Esmaspäev» andis intervjuu ikka endiselt enesekindel, publiku soosingust hellitatud lavamees. Eelseisvad heliplaadistamised, peatselt sõlmitavad lepingud välismaal, gastrollid teistes teatrites... Lugejale pidi jääma selge arusaamine: Alfred Sällik saab suurepäraselt läbi ka ilma «Estonia» teatrita.

Välismaistest lepingutest ei saanud siiski asja, hää! uut heliplaatidel polnud sama, mis varasematel. Külalisena esines endine operetipremjee veel mõningates «Estonia» eelmistest hooaegadest kavva jäänud operettides. Vahetevahel võidi teda kuulda-näha ka Narva, Pärnu või Viljandi teatri lavadel. Kõik need olid vaid üksikud esinemised, mis ei andnud pidevat tööd ega sissetulekut.

Et elatist teenida, hakkas Sällik tööle Tamara Becki revüütrupis. Viimane oli 1921. aastal asutanud Tallinnas tantsustuudio ning andis oma õpilastega pidevalt revüüetendusi, enamasti kinos «Grand Marina». Alfred Sälliku ülesandeks jäi revüüde koostamine ja lavastamine. Ta laulis ja mängis neis ka ise kaasa ning suurendas kindlasti Tamara Becki sissetulekuid. Ka ta enda teenistus polnud esialgu halb. Trupiga käidi külalis-esinemistel Lätis ja Leedus.

Paari aasta pärast lahkus Becki revüüballett Eestist ja Sällik jäi ilma kindla töökohata. Algasid sünged aastad. Leiva-teenistust tuli otsida kabareedest, kõrtsidest, öölokaalidest. Sagedasti esines Sällik restoranis «Nahkhiir», samuti «Pauli baaris», ühes Paul Pinna «teatrivalises ettevõttes», mis mõnda aega töötas Mustapeade klubi keldris.

Peatselt ei saanud laulja endale tunnistamata jätta, et niisama nagu tema oli vajalik teatrile, oli teater vajalik ka temale. Sellest oma päriskodust lahti öelnud, ei suutnud kogu oma teadliku elu kunstile pühendanud teatriinimene enam kusagil asupaika leida.

1934. a. ilmunud mälestustes unistas ta: «Kui peaksin kunagi võitma, ütleme, miljoni, sõidaksin mõneks ajaks päikesepaistesse Itaaliasse, puhkaksin enese korralikult välja ja asuksin jälle tegema teatritööd. Võib-olla ehk suudaksin seda.»²⁷

²⁷ «Kulliside taga». «Rahvaleht» nr. 25, 1. III 1934

1931. aastal püüdis Tallinna Töölisteater Alfred Sällikut suure kunsti juurde tagasi tuua, andes talle peaosana nõukogude autori V. Škvarkini näidendis «Petis». Tuli kujutada ooperilauljat ning esineda ka ise lauluga. Ajakirjanduses kõneldi seejärel, et Sällik hakkavat oma suuri kogemusi rakendama Töölisteatris opereti arendamiseks.²⁸ Tegusid kahjuks ei järgnenud.

1932. aastal kutsus Ruut Tarmo Sälliku J. Kärneri näidendi «Merihärg ja Ko ajab Venemaaga äri» lavastusse Draama-studio teatris. Tema Paul Kõressaarest kirjutas Leo Soonpää: «Tema oli meesosalistest vahest kõige nõrgem . . .»²⁹

Kuigi olukord võis kõrvalseisjaile näida kaunis lootusetu, ei andnud kunstnik alla. Võitluses takistustega tema ja teatri vahel seisis Sälliku kõrval Elisabeth Neuberger, naine, kes jagas kunstnikuga oma piiritut usku tema talendisse ning võimetesse. 1935. aastal nad abiellusid.

Sai üha selgemaks: on vaja oma väsinud närvid korda seada, välja puhata ning uuesti alustada. Aga enam mitte kabarees, vaid teatris, vanas, kõigest hoolimata ikka armsas «Estonias».

Näitlejate Liidu toetusel sõitis Sällik ravile Tartusse. Pärast mõnekuist närvikliinikus viibimist võttis ta tunde vana lauluõpetaja G. Stahlbergi juures. Ajalehtedes hakkas vilksatama teateid Alfred Sälliku tagasipöördumisest operetilavale.

Esimene esinemine oli «Vanemuises» operetis «Silva» 1935. a. maikuus. Vastuvõtt oli südamlük. Arvustus märkis küll häälelisi puudujäike, jäi aga rahule elamusliku mänguga, mis võimaldavat Sällikul endise eduga operetilaval loorbereid lõigata.³⁰

4. juuni õhtul «Estonias» olid pisarad silmis nii prints Paulil kui ka teda ovatsioonidega tervitajatel. I. Kálmáni «Hollandlanna» tõi kadunud poja teatrisse tagasi. Tõsi, ta oli vahepeal palju kannatanud, aastad ei olnud teda nooremaks teinud, ka hää l polnud enam endine, kuid siiski oli see tema. Tema kodusus laval, südamesoojus ja naeratus . . .

²⁸ «Uudisleht», 19. sept. 1932

²⁹ Vt. Alfred Sällik lahutab abielu. «Vaba Maa» 16. okt. 1931

³⁰ R. J. Alfred Sällik «Vanemuises». «Postimees» nr. 122, 6. V 1935

Alfred Sälliku tagasitulek lavale ei saanud uue tähelennu alguseks. See oli vilunud meistri töö nende võimete piires, mis talle olid jäänud.

Jälle esines ta «Lõbusas leses» Danilona. Seekord küll vaid Konstantin Savi dublandina. Rohkem tuli mängida Vicomte Cascada osa. Ka «Marizas» pidi Sällik Tassilot laulma teises koosseisus. Enamasti loovutaski ta nüüd peaosad Konstantin Savile ja Hugo Sutile, rahuldudes tagasihoidlikumaid häälelisi võimeid nõudvate rollidega.

Et lavatööd oli suhteliselt vähe, tegutses Alfred Sällik 1936. aastast alates Näitlejate Liidu sekretärina ning hoolitses kuni 1940. aastani ajakirja «Teater» kuulutusteosa eest.

1940. a. 2. juunil tähistas Alfred Sällik 30 aasta möödumist päevast, mil ta oli esmakordselt astunud «Estonia» lavale. Juubeliatenduseks oli I. Kálmáni «Kuradiratsur» juubilariga vürst Metternichi osas.

Seejärel läks näitleja lõplikult pensionile. Juba 1937. aastal valmis Meriväljal kahe saarlasest töömehe abiga väike mugav suvemaja, kus Sällikute abielupaar veetis nüüd kõik oma suved. Merivälja oli Sälliku lemmikpaik. Kõiki oma rohkeid sõpru ja tuttavaid oli ta ilukõneliselt ahvatlenud sinna krunti omandama. Nii mitmedki järgnesid tema eeskujule ja küllap nad pole seda kunagi kahetsenud.

Arhitektioskustega Hugo Laurilt tellis Alfred Sällik ruumika kahekorruselise maja projekti. Hoolimata sellise ehituse jaoks kasinavõitu sissetulekuist valmis tulevase maja soliidsete mõõtudega vundament, nagu Sälliku ikka optimistlikult tulevikku sihitud mõtete sümbol. Seinte püstitamiseni ei jõutud.

6. septembril 1943. aastal katkestas kurguvähk 53-aastase teatrimehed elutee.

ALFRED SÄLLIKU OSATÄITMISI JA LAVASTUSI «ESTONIAS»

Sõnalavastus

- 1910 W. Shakespeare, «Othello» — Cassio
H. Sudermann, «Soodoma hukatus» — Siegfried Meyer
J. Kunder, «Mulgi mõistus ja tartlase tarkus» — Ott
L. Thoma, «Moraal» — tundmatu osa
- 1911 H. Ibsen, «Seltskonna toed» — Hjalmar Tønnesen
A. Kitzberg, «Püve talus» — Andres Ahvenas
L. Andrejev, «Meie elu päevad» — Miša
W. Shakespeare, «Kuningas Lear» — Edmund
G. Esman, «Isa ja poeg» — tundmatu osa
- 1912 F. Philipp, «Imeallikas» — tundmatu osa
A. Suhhovo-Kobõlin, «Kretšinski pulm» — tundmatu osa
H. Ibsen, «Metspart» — Dr. Relling
O. Ernst, «Armastus ei väsi iial ära» — tundmatu osa
V. Gonsiorevski, I. Nikirovitš, «Napoleon ja pani Walewska»
— tundmatu osa
F. Wedekind, «Kuningas Niccolo ehk nii on elu» — tund-
matu osa
H. Sudermann, «Rannalapsed» — tundmatu osa
L. Tolstoi, «Elav surnukeha» — Kohtu-uuriija
G. Wied, «Vana paviljon» — tundmatu osa
B. Shaw, «Mrs. Warreni amet» — Frank
J. W. Goethe, «Egmont» — Soldat
- 1913 B. Björnson, «Kui noored viinapuud õitsevad» — tundmatu
osa
L. Schmidt, «Ainult unenägu» — tundmatu osa
M. Lengyel, «Taifuun» — tundmatu osa
H. Vuolijoki, «Talulapsed» — Hans
P. Pinna, «Vana lugu, alati uus» — tundmatu osa

- V. Sardou, «Cyprienne» — Adhemar
 W. Shakespeare, «Hamlet» — Laertes
 L. Andrejev, «Meie elu päevad» — Miša
 G. Dregely, «Hästiõmmeldud sabakuub» — Theodor von Gahl
 E. Vilde, «Tabamata ime» — kirjanik Kõrend
 H. Sudermann, «Kodu» — Max v. Wendlowski
- 1914 C. Rössler, «Viis frankfurtlast» — tundmatu osa
 A. Bisson, «Tundmata naisterahvas» — Arst
 Elavad pildid: «Elu tsaari eest» — Bogdanov ja «Tagavara-
 väelase sõttaminek» — Arst
 H. Ibsen, «Hedda Gabler» — Ejlert Lövborg
 S. Maugham, «Uus Eeva» — teener Charles
 A. Needra, «Maa» — tundmatu osa
 G. Hauptmann, «Elga» — Oginski
 G. Moser, «Vahetatud osad» — tundmatu osa
 M. Lermontov, «Näokattepidu» [«Maskeraad»] — Arbenin
 Malahov, Elsner, «Naistetundja» — Kosjakontori agent
 G. Okonkovski, «Kosjaturg» — tundmatu osa
 E. v. Wildenbruch, «Lõoke» — vabrikant Aug. Langental
 O. Blumenthal, G. Kadelburg, «Kaks vappi» — von Vinck
 H. Nathansen, «Kõmuline sündmus» — tundmatu osa
 Jakob Liiv, «Vare» — Peiler
 H. Anto, «Merepojad» — tundmatu osa
- 1915 A. Ostrovski, «Süüta süüdlased» — Murov
 N. Gogol, «Kosjad» — Kotškarjov
 R. Johnson Young, «Kuidas meest saab» — Jack Wright
 L. Fulda, «Noorepõlve sõbrad»*
 O. Wilde, «Bunbury» — Algernon Moncrieff
 O. Blumenthal, G. Kadelburg, «Hans Hädavares»*
 M. Halbe, «Noorus» — Hans
 O. Walther, «Ohvritall»* — Erich von Werden
 O. Walther, L. Stein, «Härrad pojad» — üliõpilane Giempfern
 B. Shaw, «Pygmalion» — Pickering
 G. Numers, «Elina surm» — Uolevi Frille
 A. Bisson, F. Carré, «Direktorihärra» — Lardillac
 A. Bisson, «Tundmatu naisterahvas» — Raymond
 G. Okonkovski, «Kosjaturg» — leitnant Erich Lipp
 T. Pakkala, «Parvepoisid» — Huotari
 Jerome K. Jerome, «Võõras» — tundmatu osa
 A. Feodorov, «Elunälg» — Arved v. Linden
 A. Falkovski, «Elu ehitajad» — Privalov
- 1916 G. Moseri ja Girndti järgi M. Kitznik, «Prits Miku kõne-
 and» — Paul Bruck
 A. Kitzberg, «Püve talus» — Andres Ahvenas
- 1917 A. Schnitzler, «Roheline kakaduu» — hertsog de Codignau
 E. Vilde, «Pisuhänd» — Piibelehr

- Jerome K. Jerome, «Miss Hobbs» — Wolf Kingsearl
 A. Sandberg, «Puuvillakuningas» — Erikson
 M. Gorki, «Põhjas»* — Parun
 A. Tolstoi, «Ivan Hirmsa surm» — Nagoi
 K. Schönherr, «Usk ja kodu» — Tinutaja Wolf
 A. Kitzberg, J. Simm, «Kosjasõit» — Ööbik
- 1918 V. Sardou, «Madame Sans-Gêne» — Canoville
 C. Dregely, «Hästiõmmeldud sabakuub» — Theodor von Gahl
 V. Sardou, «Cyprienne» — Adhemar
 P. Jakobson, «Udumäe kuningas» (lavastaja ja dirigent
 A. Wiera) — Jaan, I karjane
 W. S. Maugham, «Sõber Jack»* — Jack Brown
 M. Mayo, «Minu Baby» — Zimmi Scott (eelmisel hooajal
 P. Pinna roll)
- 1920 H. Sienkiewicz, «Quo vadis?» — Marcus Vinicius
 T. Pakkala, «Parvepoisid» — Huotari
- 1921 G. Moser, «Raamatukoguhoidja» — Lothar Macdonald
- 1925 A. Kitzberg, J. Simm, «Kosjasõit»* — Ööbik
- 1926 L. Lenz, «Salajane kosjasõit» — Eberhard Schönberg
- 1936 H. Raudsepp, «Mikumärdi» — Aadam Seeliohv

Operett

- 1910 F. Suppé, «Modell» — Niccolo
 C. Zeller, «Mäekaevaja» — Martin, vanem mäekaevaja
 G. Jarno, «Metsaülema tütar» — Franz Földessy
 E. Reiterer, «Kevade õhk» — Hildebrand
- 1911 A. Lortzing, «Salakütt» — tundmatu osa
 A. Sullivan, «Mikaado» — tundmatu osa
 A. Virkhaus, P. Pinna, «Jaaniöö» — Helmut, ohvitser pea-
 linnast
 F. Lehár, «Lõbus lesk» — Danilo
 R. Dellinger, «Don Cesar» — don Cesar
 J. Offenbach, «Ilus Helena» — Paris
- 1912 J. Strauss, «Mustlasparun» — Sandor Barinkay
 G. Jarno, «Muusikamehe tütar» — Peeter, fagotimängija
 C. Zeller, «Linnukaupleja» — Adam
 F. Lehár, «Krahv Luxemburg» — René
 J. Strauss, «Nahkhiir» — Eisenstein
 F. Lehár, «Eva» — Octave Flaubert, vabrikuomanik
 L. Fall, «Armas Augustin» — Augustin Hofer
 W. Mannstaedt, «Ilumäe piimatüdruk» (laulumäng) — tund-
 matu osa

- 1913 S. Jones, «Geiša» — leitnant Reginald Fairfax
L. Fall, «Lahutatud naine» — Karel von Lyseveghe
I. Kálmán, «Sügisene manööver» — von Lörenthy
H. Berté, «Ilus kaardiväelane» — prints Roland v. Arenstein
L. Fall, «Dollariprintsess» — Fredy Wehrburg
C. Zeller, «Mäekaevaja» — Martin, vanem mäekaevaja
- 1914 I. Kálmán, «Mustlase mängupealik» — Brasiilia kuningas
E. Audran, «Önneingel» — Pippo
E. Pohl, «Tagakiusatud ilmstüütus» (laulumäng) — tundmatu osa
- 1915 G. Hervé, «Mamselle Nitouche» — Fernand de Champlatrex
E. Spero, Eysler, «Lõbus abielumees» — tundmatu osa
F. Lehár, «Lõbus lesk» — Camille de Rossillon
J. Offenbach, «Pericola» — Piquillo
R. Planquette, «Corneville'i kellad» — Grenicheux, talupoiss
E. Audran, «Nukuke» — Lancelot
- 1916 J. Offenbach, «Orfeus põrgus» — Orfeus
L. Fall, «Lõbus talupoeg» — Stefan (1909. a. lavastuse taastamine, enne esines Sällik Horst v. Grumovi rollis)
E. Reiterer, «Kevade õhk» — Hildebrand
J. Simm, K. A. Hindrey, «Kooparüütel» — Heit Hunt
O. Nedbal, «Poola veri» — Krahv Boleslaw Barenski (Bolo)
G. Jarno, «Metsaülema tütar» — Franz Földessy
J. Freud, W. Mannstaedt, «Pöörane öö» (laulumäng) — üliõpilane Erik Kirsell
F. Lehár, «Eva» — Octave Flaubert
- 1917 R. Nelson, «Kõrgus lõbutseb» — Chulalinglong XXIV
F. Lehár, «Krahv Luxemburg» — René
O. Straus, «Valsi unistusel» — leitnant Niki
L. Fall, «Lahutatud naine» — Karel van Lyseveghe
G. Jarno, «Helilooja tütar» — Ludvig
- 1918 L. Fall, «Dollarite printsess»* — Fredy Wehrburg
I. Kálmán, «Sügisene manööver» — von Lörenthy
C. Zeller, «Linnukaupleja»* — Adam
O. Straus, «Ringi ümber armastuse»* — Hans, vabahärra v. Öttinghausen
F. Lehár, «Lõbus lesk»* — Danilo
- 1919 J. Strauss, «Nahkhiir»* — Eisenstein
J. Strauss, «Mustlasparun»* — Sandor Barinkay
O. Straus, «Valsi unistusel»* — leitnant Niki
C. Millöcker, «Seitse švaablast»* — junkur Otmar v. Mansperg
- 1920 L. Fall, «Armas Augustin»* — Augustin Hofer
R. Nelson, «Kõrgus lõbutseb»* — Chulalinglong XXIV

- F. Lehár, «Mustlase armastus»* — Jozsi
 E. Audran, «Nukuke»*
 J. Offenbach, «Orfeus põrgus»* — Pluto
 S. Jones, «Geiša»* — leitnant Reginald Fairfax
 F. Lehár, «Mägivürst»* — vürst Hadschi Stavros
- 1921 J. Straussi muusika alusel E. Reiterer, «1001 öö» — vürst Suleiman Ben Akbar ja kalur Mossu
 I. Kálmán, «Silva»* — Edvin
 L. Fall, «Ilus Risetete»* — Burgundia kuningas
 F. Lehár, «Lõbus lesk»* — Danilo
 F. Lehár, «Alpi roos»* — parun Frank von Hasen
 O. Straus, «Viimne valss» — krahv Dimitri Vladimir Sarasov
- 1922 L. Fall, «Dollarite printsess»* — Fredy Wehrburg
 W. Bromme, «Marion»* — Harald von Westergaard
 L. Fall, «Stambuli roos» — Ahmed Bei
 I. Kálmán, «Hollandlanna»* — prints Paul
 F. Künnecke, «Onupoeg Bataaviast»* — Vööras
- 1923 R. Wintenberg, «Blond ingel»* — filmikirjanik Eugen
 C. Millöcker, «Kerjusüliõpilane» — Simon Romanovitš
 L. Fall, «Madame Pompadour»*
 L. Fall, «Hispaania ööbik»* — don Ramon
- 1924 O. Straus, «Viimne valss» — krahv Dimitri Vladimir Sarasov
 F. Lehár, «Sinimasuur»*
 C. Zeller, «Linnukaupleja»* — Adam
 G. Jarno, «Helilooja tütar»*
 I. Kálmán, «Bajadeer»* — prints Radjami
 F. Lehár, «Clo-Clo»* — Maxime de la Vallé
- 1925 I. Kálmán, «Mariza»* — Tassilo
 R. Benatzky, «Arm lumes»* — Hendrik van Rhyn, residentsteatri laulja
 R. Stolz, «Meedi»* — krahv Anatol Welsberg
 F. Lehár, «Kollane jakk» — Cou-Chong-Chvang, Hiina saatkonnadõunik Viinis
- 1926 J. Strauss, «Mustlasparun» — Sandor Barinkay
 K. Zorling, «American girl»* — Werner von Hochstädt
 O. Straus, «Teresina»* — Didier, krahv Lavalette
 W. Bromme, «Madam Flirt»* — Harry Sarburg
 G. Jarno, «Metsaülema tütar»* — Franz Földessy
 F. Lehár, «Paganini» — Paganini
- 1927 F. Suppé, «Modell»* — Niccolo
 B. Granichstaedten, «Orlov» — Aleksander
 I. Kálmán, «Tsirkusprintsess»* — Mister X
 G. Jarno, «Csikosparuness»* — Elemér
 J. Offenbach, «Ilus Helena» — Paris

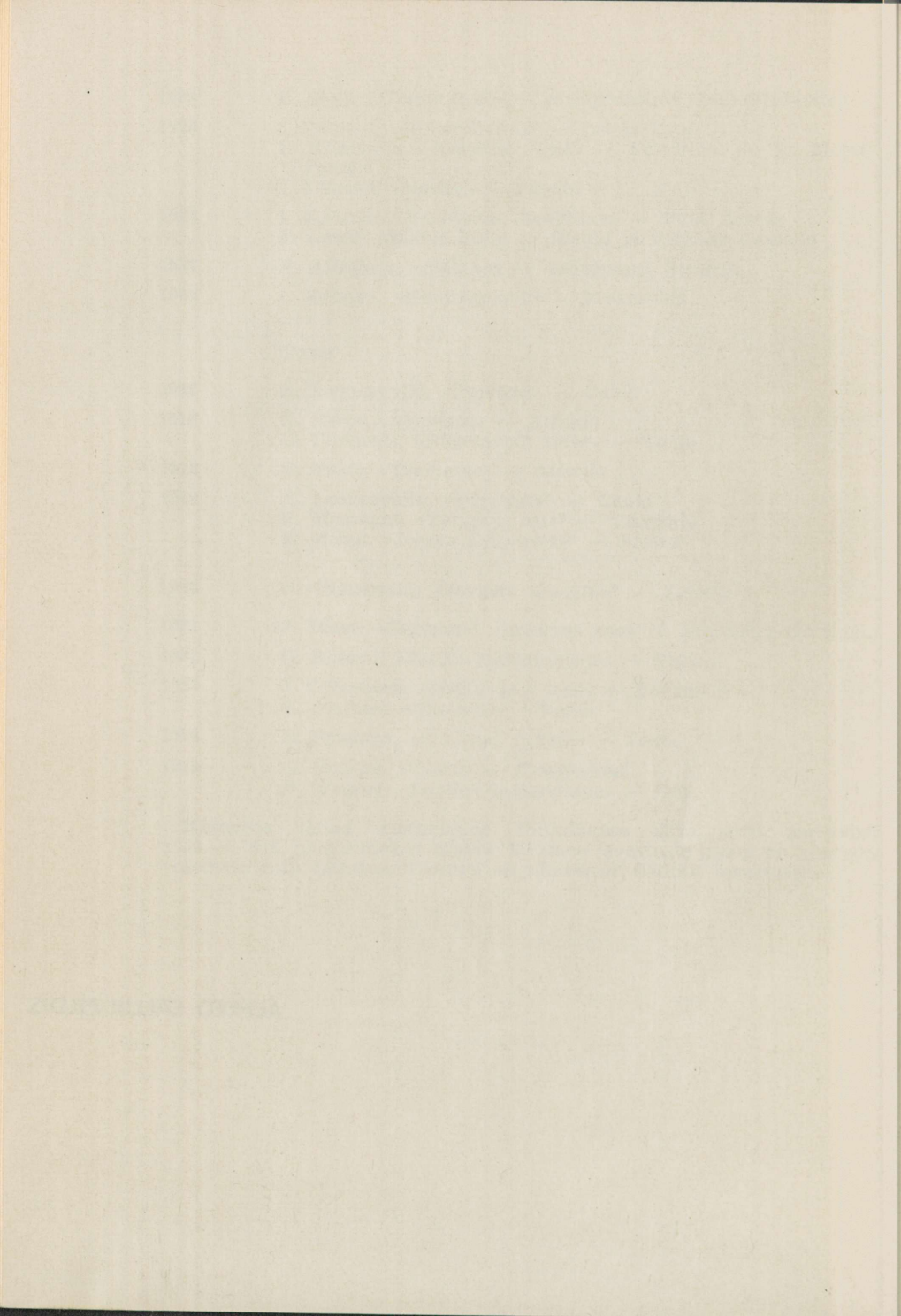
- 1928 R. Stolz, «Üksainus öö» — maalikunstnik Toni Gresander
- 1935 I. Kálmán, «Hollandlanna» — prints Paul
E. Künnecke, «Ahvatlev leek» — Friedrich de la Motte-Fouqué
I. Kálmán, «Mariza» — Tassilo
- 1936 I. Kálmán, «Keisrinna Josephine» — Paul Barras
F. Lehár, «Löbus lesk» — Danilo ja Vicomte Cascade
- 1937 P. Abraham, «Džaina» — aseadmiral Savarin
- 1940 I. Kálmán, «Kuradiratsur» — Metternich

Ooper

- 1915 R. Leoncavallo, «Pajatsid» — Canio
- 1916 G. Verdi, «Traviata» — Alfredo
G. Donizetti, «Rügemendi tütar» — Tonio
- 1918 G. Verdi, «Traviata»* — Alfredo
- 1919 R. Leoncavallo, «Pajatsid»* — Canio
P. Mascagni, «Talupoja au»* — Turriddu
E. Méhul, «Joosep Egiptuses»* — Joosep
- 1920 P. Tšaikovski, «Jevgeni Onegin»* — Lenski
- 1921 J. Bizet, «Carmen»* (lavastus koos N. Sternberg-Gorskiga)
- 1922 G. Rossini, «Sevilla habemeajaja» — Figaro
- 1923 J. Offenbach, «Hoffmanni lood» — Hoffmann
E. d'Albert, «Madalik» — Pedro
- 1924 B. Smetana, «Müüdud mõrsja» — Jenik
- 1925 G. Puccini, «Tosca» — Cavaradossi
R. Wagner, «Lendav hollandlane» — Erik

Kasutada olnud materjalide lünklikkuse tõttu, eriti perioodist 1910 — 1916, pole nimekiri täielik. Mitmete lavastuste puhul on kindlaks tegemata rolli nimetus. Tärniga on tähistatud Sälliku lavastused.

ALFRED S'ALLIK PILDIS

Alfred Sälliku vanemad – Andreas ja Elisabeth
Sälick (sünd. Siider)

Narvas 1908. aastal

Esimesel tööaastal „Estonias“

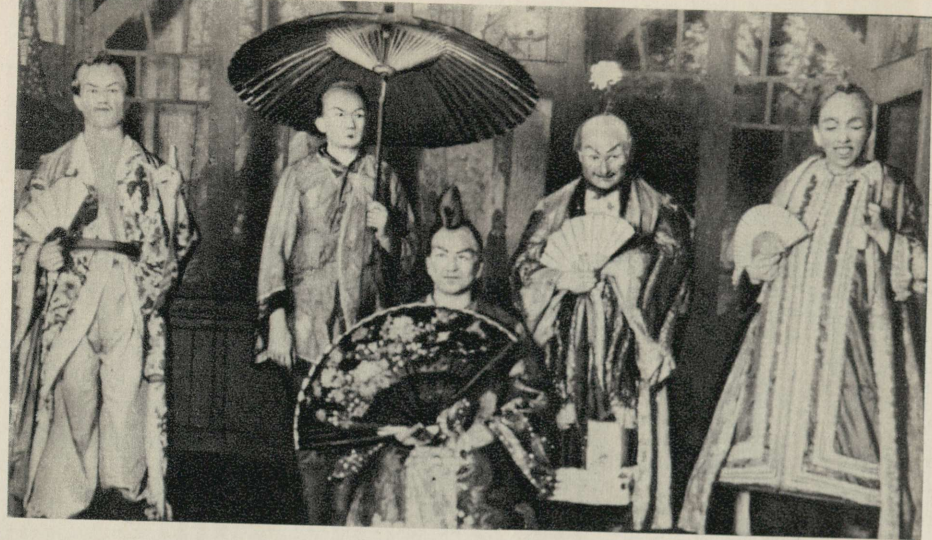
Hanni – Lully Virkhaus ja Hildebrand
– Alfred Sällik E. Reitereri operetis „Ke-
vade õhk“ (1910)

Franz Földessy G. Jarno operetis „Metsä-
ülema tütar“ (1910)

Lully Virkhaus ja Alfred Sällik A. Virkhausi-
P. Pinna operetis „Jaaniöö“. (1911)

Eesti teater „Estonias“.

Reßtnädalal, 11. aprillil 1912. aast.

Hra Alfred Sälliku benefiz.

Prõua Lully Wirtkhaus-Saks'i
(Leipzigigi konserwatoriumist) ja preili
Berta Franzke (Berlini konserwa
toriumist) külalstõigu etendus.

Teist korda:

„Sinnukaupleja“

Selleri 3 waatusline operett.
Rakatus punkt kell 9 õhtul.

Sandor Barinkay J. Straussi operetis „Must-
lasparun“ (1912)

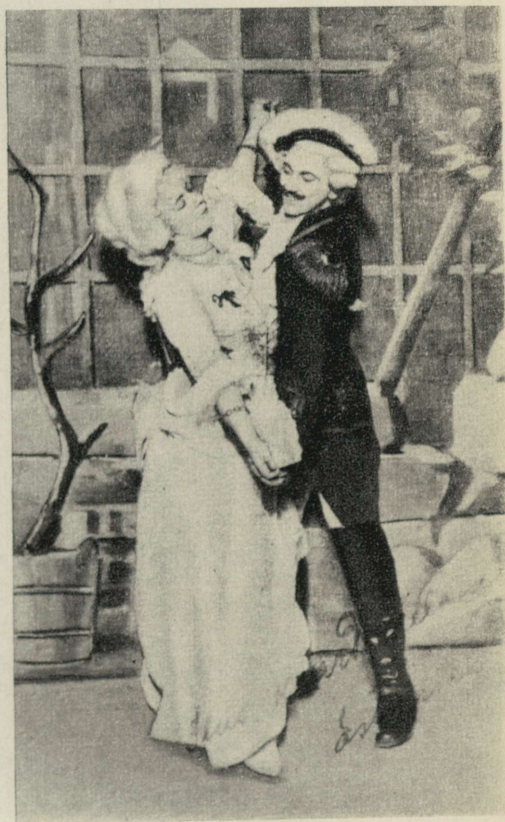
▲
A. Sullivan „Mikaado“ (1911). Vasa-
kult: Benno Hansen, Eduard Kurnim,
Gustav Avesson, Paul Pinna, Alfred Säl-
lik

Danilo F. Lehári operetis „Lõbus lesk“
(1911)

Paris J. Offenbachi operetis „Ilus He-
lena“ (1911)

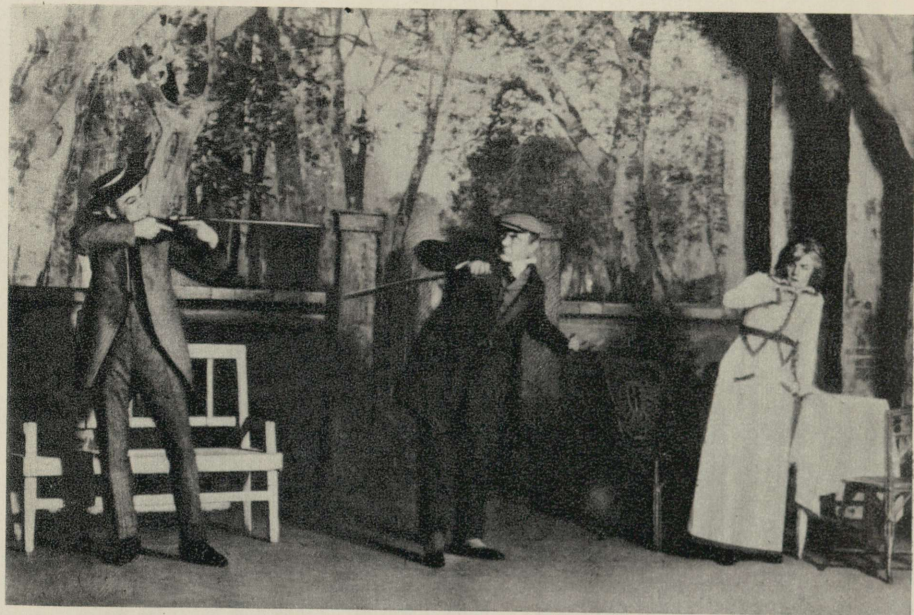

Berta Franzke ja Alfred Sällik H. Berté operetis „Ilus kaardiväelane“ (1913)

◀ „Stseen operetist „Mustlasparun“ (1912)

F. Lehár „Krahv Luxemburg“ (1912). Keskel René – Alfred Sällik

◀ B. Shaw „Mrs. Warreni amet“ (1912). Frank – Alfred Sällik, Georg Crofts – Paul Pinna, Vivie – Netty Pinna.

Netty Pinna ja Alfred Sällik Paul Pinna jandis „Vana lugu, alati uus“ (1913)

„Estonia“ näitlejad (1912–1913). Ees: Erika Tetzky ja Toomas Tõndu. Istuvad: Hilda Hellas, Salme Peetson, Betty Kuuskemaa, Aleksander Trilljärvi, Erna Villmer, Netty Pinna. Seisavad: Eduard Kurnim, ??, Gustav Aveson, Voldemar Karro, Alfred Sällik, August Mihklisoo.

„Estonia meeskvarteti lauljad Aleksander Blaubrik, Alfred Sällik, Gustav Avesson ja Benno Hansen (1912)

W. Shakespeare'i „Hamlet“ – „Estonia“ uue teatri-
maja avaetendus (1913). Laetres – Alfred Sällik,
Hamlet – Theodor Altermann

H. Ibsen „Hedda Gabler“ (1914). Thea Elvsted –
Erna Villmer, Hedda – Hilma Rantanen, Ejlert Lö-
vborg – Alfred Sällik

Paul Pinna, Alfred Sällik, Gustav Aveson ja Raimund Kull

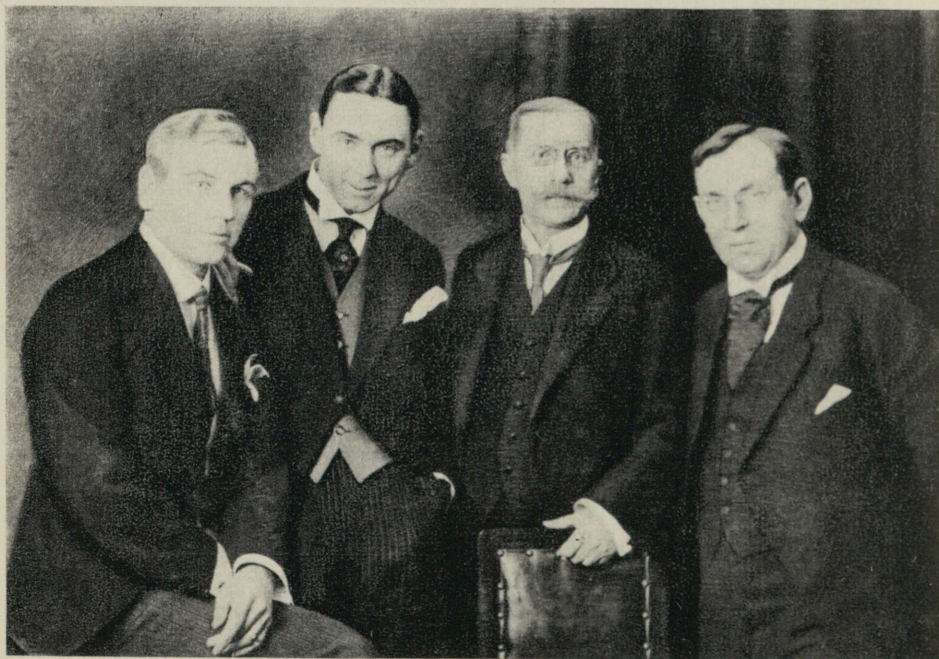
Lõbusad estoonlased: August Mihklisoo, Benno Hansen, Alfred Sällik ja Eduard Kurnim

Alfred Sällik abikaasa Gretega
1913. aastal.

Koos Paul Pinnaga

G. Verdi „Traviata“ 1918. aastal. Violetta – Helmi Einer, Alfredo – Alfred Sällik.

E. Mähul „Joosep Egiptuses“ (1919). Benjamin – Ludmilla Hellat-Lemba, Jakob – Benno Hansen, Joosep – Alfred Sällik

G. Rossini „Sevilla habemeajaja“ (1922). Figaro – Alfred Sällik, Almaviva – Georg Luksam.

Grete ja Alfred Sälliku
tütred Dolly ja Ingrid 1922.
aastal.

Grete ja Alfred Sällik R. Winterbergi operetis
„Blond ingel“ (1923).

„Estonia“ jälgpallimeeskond 1922. a. Vasakult:
Karl Viitol, Agu Lüüdik, Alfred Sällik, Aleksander De-
ner, ?, K. Saarniit, ?, August Mihklisoo, Paul Pinna,
Ants Lauter, Arnold Liiger, B. Abrams

ESTONIA KONSERTSAL
Tantsuväljak, 11. septembril 1923

Alfred Sällik'u KONSERT

Dr. Helmi Eineri ja Sergei
Mamontovi (klaver) kaastegemisel

ESKAVI:

1. Kõrgelõhe, M. Fokinski kompositsioon, H. G. G. G.
2. M. Fokinski „Estonia“ (klaver)
3. A. Kõbe, „Kõbe“ (klaver)

ALFRED SÄLLIK

4. 1. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
5. M. Kõbe, „Estonia“ (klaver)
6. 2. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
7. 3. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)

HELM EINI

8. 1. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
9. 2. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)

ALFRED SÄLLIK

10. 1. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
11. 2. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
12. 3. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
13. 4. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
14. 5. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
15. 6. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
16. 7. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
17. 8. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
18. 9. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
19. 10. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
20. 11. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
21. 12. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
22. 13. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
23. 14. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
24. 15. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
25. 16. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
26. 17. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
27. 18. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
28. 19. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
29. 20. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
30. 21. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
31. 22. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
32. 23. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
33. 24. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
34. 25. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
35. 26. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
36. 27. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
37. 28. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
38. 29. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
39. 30. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
40. 31. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
41. 32. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
42. 33. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
43. 34. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
44. 35. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
45. 36. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
46. 37. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
47. 38. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
48. 39. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
49. 40. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
50. 41. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
51. 42. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
52. 43. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
53. 44. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
54. 45. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
55. 46. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
56. 47. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
57. 48. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
58. 49. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
59. 50. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
60. 51. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
61. 52. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
62. 53. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
63. 54. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
64. 55. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
65. 56. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
66. 57. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
67. 58. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
68. 59. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
69. 60. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
70. 61. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
71. 62. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
72. 63. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
73. 64. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
74. 65. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
75. 66. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
76. 67. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
77. 68. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
78. 69. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
79. 70. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
80. 71. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
81. 72. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
82. 73. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
83. 74. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
84. 75. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
85. 76. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
86. 77. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
87. 78. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
88. 79. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
89. 80. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
90. 81. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
91. 82. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
92. 83. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
93. 84. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
94. 85. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
95. 86. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
96. 87. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
97. 88. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
98. 89. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
99. 90. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
100. 91. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
101. 92. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
102. 93. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
103. 94. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
104. 95. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
105. 96. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
106. 97. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
107. 98. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
108. 99. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)
109. 100. Pühapäev, „Estonia“ (klaver)

Algas kell 18 õhtul

„Estonia teatrit hooajal 1925/26
juhtinud kolleegium: Kael Jung-
holz, Juhan Aavik, Paul Olak,
Hanno Kompus, Alfred Sällik,
Ants Lauter

Alfred Sällik – Hoffmann.
J. Offenbachi „Hoffmanni lood“
(1923).

◀
Helmi Eimer, Alfred Sällik ja
Olga Mikk-Krull Dresdenis, teel
Itaaliasse 1923. a.

E. d'Albert „Madalik“ (1924).
Marta – Valentine Kask, Pedro –
Alfred Sällik

Marta – Valentine Kask, Pedro –
Alfred Sällik, Sebastiano – Karl Viitol

G. Puccini „Tosca“ (1925). Tosca
– Helmi Einer, Cavaradossi – Alfred
Sällik

R. Wagner „Lendav hollandlane“
(1925). Paremalt: Erik – Alfred Säl-
lik, Senta – Helmi Einer, Daland –
Benno Hansen. Keskel: Hollandlane
– Karl Viitol

◀ F. Lehár „Kollane jakk“ (1925). Sou Chong-Chvang
– Alfred Sällik, Mi – Made Päts-Jakobson, Claudius –
Agu Lüüdik, Mi-a-o-Chvang – Eduard Kurnim.

G. Jarno „Metsäüema tütar“ (1926). Metsäüem
Hans Lange – Aleksander Trilljärv, Kristel – Lully
Virkhau, Franz Földessy – Alfred Sällik

J. Offenbach „Ilus Helena“ (1927). Helena – Olga
Torokoff-Tiedeberg, Paris – Alfred Sällik

F. Lehár „Paganini“ (1926). Paganini – Alfred Sällik

Alfred Sällik (keskel) Tamara Becki re-
vüütrupiga (1929)

Alfred Sällik esinemas restoranis „Asto-
ria” 1930. aastal.

Tütre Dolly'ga Pärnus

Alfred Sällik oma tulevase abikaasa Eli-
abeth Neubergeriga 1932. a.

F. Lehár „Lõbus lesk“ (1936). Han-
na Glavari – Milvi Laid, Danilo –
Alfred Sällik

H. Raudsepp „Mikumärdi“ (1936).
Silvia – Marje Parikas, Seeliohv –
Alfred Sällik

O. Luts „Pauvere“ (1937). Teises
reas vasakult kolmas – Alfred Sällik
Steinbergina.

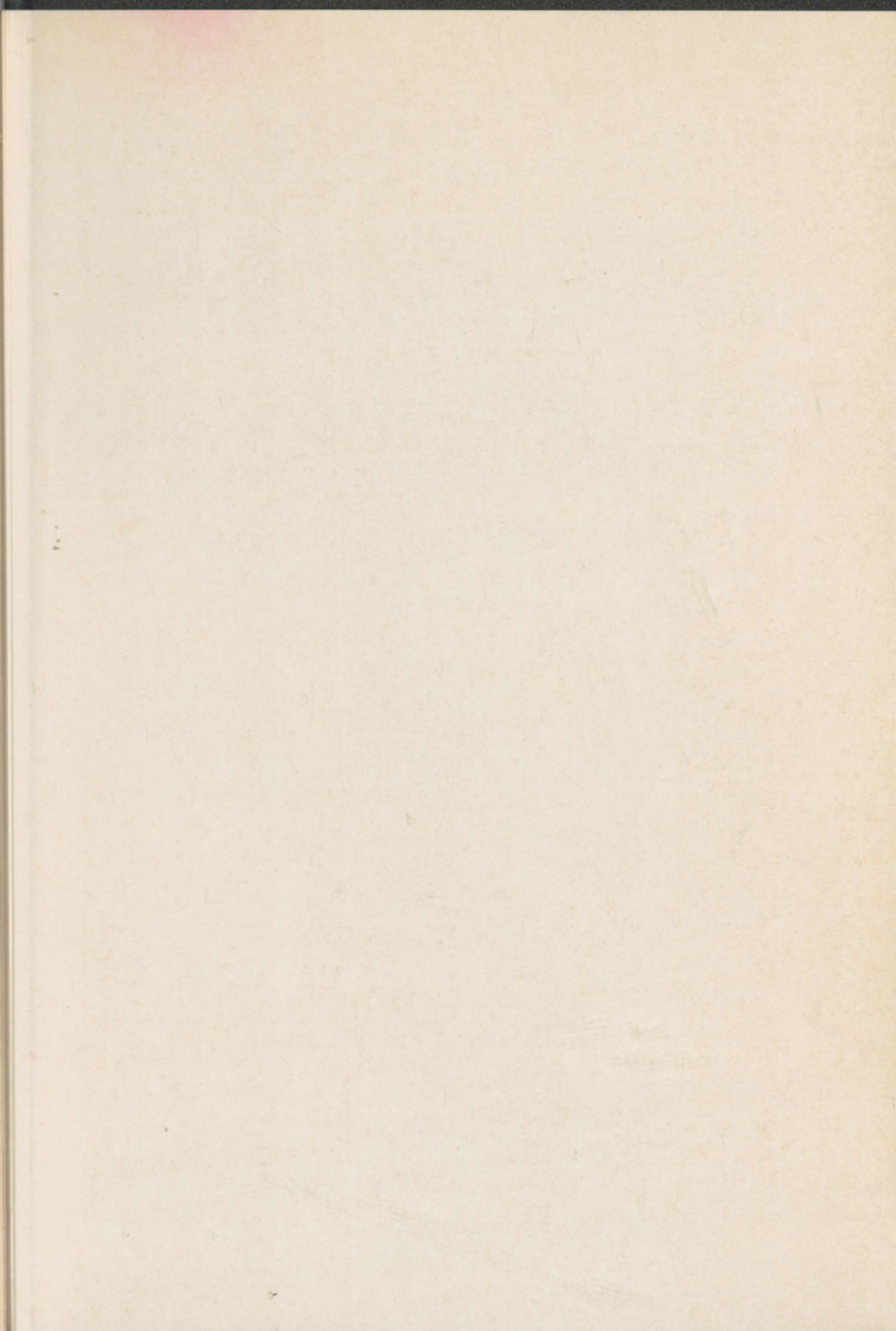
I. Kálmán „Hollandlanna“ (1935). Alfred
Sällik prints Paulina.

Näitlejate Liidu seminaril 1936. a. Vasakult: Sergius Lipp, Ants Lauter, Hugo Laur, Reet Aarma, Eduard Tinn, Paul Sepp, Lisl Lindau, Alfred Sällik, Salme Lott, Leo Kalmet, August Mihklisoo, Boriss Blinov.

Alfred Sällik abikaasaga oma suvemajas Meriväljal 1938. a.

40 kop.

A-30672

2/76930

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00438014 5